

Strategiska innovationsagendor

En kartläggning av finansierade agendor

Sammanfattning

Denna rapport är en kartläggning av de innovationsagendor som beviljats medel sedan 2012. Syftet med kartläggningen är att visa på vilka aktörer som deltagit i agendorna, hur samverkan har fungerat och vilka eventuella resultat som uppkommit till följd av agendorna. En omfattande dokumentstudie, kombinerat med en enkätundersökning och intervjuer med projektledare, ligger till grund för kartläggningen som genomförts av konsultbolaget Sweco. Målet är att rapporten ska ge en övergripande bild av de agendor som finansierats. Nedan sammanfattas rapportens slutsatser i korthet:

Kartläggningen visar att knappt 40 procent av agendorna möter samhällsutmaningar kopplat till global konkurrenskraft. Flertalet agendor syftar exempelvis till att möta en ökad internationell konkurrens genom ökad export och stärkt positionering gentemot andra länder.

Den tematiska indelningen av agendorna visar att dessa spänner över ett brett register av områden. En stor andel av agendorna, omkring 17 procent, är inriktade mot Informations- och kommunikationsteknologi (IKT). Ett annat framträdande område är energi. Flertalet agendor inom detta område är inriktade mot energieffektivisering och omställning till förnybara energislag.

Storleken på agendornas projektgrupper varierar. Vissa agendor har haft en stor projektgrupp med omkring 25-35 personer, medan andra agendor har bestått av en mindre grupp om 3-5 aktörer. Majoriteten av agendorna som finansierats har haft projektledare från akademien eller forskningsinstitut.

Det har funnits en bred representation av aktörer i projektgruppen. Huvuddelen av agendornas projektgrupper har bestått av aktörer från tre aktörskategorier eller fler. Forskningsinstitut och akademi är de två kategorier som deltagit i störst utsträckning i agendornas projektgrupper. Kartläggningen visar även att näringslivet i hög grad har involverats i framtagningen av agendorna. Detta gäller särskilt stora företag, som varit med i majoriteten av agendorna.

Projektledarna gör bedömningen att agendorna har lett till ökad samverkan mellan olika aktörsgupper och tematiska områden. Samverkan har framförallt ökat mellan forskningsinstitut och företag, samt mellan olika innovationsområden/tematiska områden.

Av samtliga strategiska innovationsagendor som genomförts, är det ett begränsat antal som blivit strategiska innovationsprogram. Det är drygt 35 agendor som resulterat i 16 strategiska innovationsprogram (SIP). Det betyder att flera agendor har slagits ihop i ansökan om att bli ett SIP.

Agendorna kan ses som ett första steg till ett strategiskt innovationsprogram, men syftet är också att agendorna ska ha ett eget värde i sig. Det är därför intressant att studera vad agendorna resulterat i – det vill säga vad agendorna har lett till i form av nya projekt, finansieringsmöjligheter eller nätverk. Kartläggningen visar att det är många projekt som kommit till som en följd av agendan. Dessutom har agendan i stor utsträckning lett till andra resultat såsom en gemensam målbild, ökat intresse för teknikområdet och en tydligare nationell profil.

Majoriteten använder agendorna idag. Vanliga användningsområden för agendorna är bland annat som underlag till styrdokument, underlag för finansiering (forskningsanslag), informationsspridning och kommunikation. Enligt enkätundersökningen är det 65 procent av de svarande som har använt agendan för att söka finansiering från Vinnova, Energimyndigheten, Formas eller annan forskningsfinansiering för genomförande av agendan på annat sätt, än genom ett strategiskt innovationsprogram. Av dessa har något fler än hälften (62 %) beviljats medel.

Sammantaget ses agendan som ett bra verktyg för att samla aktörer och formulera en gemensam strategi. Majoriteten av de projektledare som intervjuats framhåller att agendan har fungerat väl för att samla branschen och ta fram gemensamma mål och visioner.

Innehåll

Kapitel 1: Inledning	04
Uppdraget	05
Kapitel 2: Bakgrund	06
Potentiella resultat av samverkan	08
Kapitel 3: Metod	10
Dokumentstudier	10
Enkätundersökning	10
Intervjustudie	12
Utmaningar och begränsningar	12
Kapitel 4 Kartläggning av agendorna	14
Agendornas tematik	14
Deltagande aktörer	17
Samverkan	20
Agendornas resultat	22
Agendornas användningsområden	24
Sammanfattande slutsatser	26
Referenser	28
Bilagor	29

1. Inledning

Strategiska innovationsprogram är en gemensam satsning mellan Vinnova, Energimyndigheten och Formas som tillsammans med olika aktörer har syftet att skapa förutsättningar för hållbara lösningar på globala samhällsutmaningar och internationell konkurrenskraft. Unikt för programmen är att ledande aktörer från näringsliv, akademi och offentlig sektor själva definierar områden där de ser behov av en svensk kraftsamling och gemensamma insatser. I satsningen ges företag, offentlig verksamhet, samt universitet, högskolor och institut ökad möjlighet att samverka vid genomförandet av olika insatser.

Ett krav för att kunna föreslå ett strategiskt innovationsprogram inom ett visst innovationsområde är att en tillräckligt representativ grupp aktörer inom detta gemensamt tagit fram och ställer sig bakom en strategisk forsknings- och innovationsagenda (SIA) för området. En innovationsagenda är ett strategidokument i vilken aktörer i samverkan formulerar mål för hur man kan verka för tillväxt i Sverige, stärka konkurrenskraften för ett område samt möta globala samhällsutmaningar. Inom utlysningen, som pågått sedan 2012, har sammanlagt 290 ansökningar inkommit, varav 136 projekt beviljats medel för att ta fram en strategisk innovationsagenda.

Denna rapport är en kartläggning av de innovationsagendor som beviljats medel sedan 2012. Syftet med kartläggningen är att visa vilka aktörer som deltagit i agendorna, hur samverkan har fungerat och vilka eventuella resultat som uppkommit till följd av agendorna.

En omfattande dokumentstudie, kombinerat med en enkätundersökning och intervjuer med projektledare, ligger till grund för kartläggningen som genomförts av konsultbolaget Sweco.¹ Målet är att rapporten ska bidra till en övergripande bild av de agendor som finansierats.

Denna rapport är indelad i fem kapitel. Rapporten inleds med en översiktlig litteraturöversikt (kapitel 2). I denna presenteras bakgrunden till satsningen på strategiska innovationsagendor samt vilka potentiella resultat som kan komma från en sådan insats enligt forskningen. Därefter beskrivs metoden för kartläggningen mer utförligt (kapitel 3). I kapitel 4 redovisas kartläggningen av de finansierade agendorna. Detta sker bland annat utifrån tematik, organisationsformer, samt agendornas resultat och användningsområden. Sammanfattande slutsatser redovisas i rapportens sista kapitel.

¹ Uppdraget har genomförts av Robin Jacobsson (Uppdragsledare), Peter Sandén, Emma Andersson, Erik Bergfors och Gunnar Lindqvist (statistikekspert)

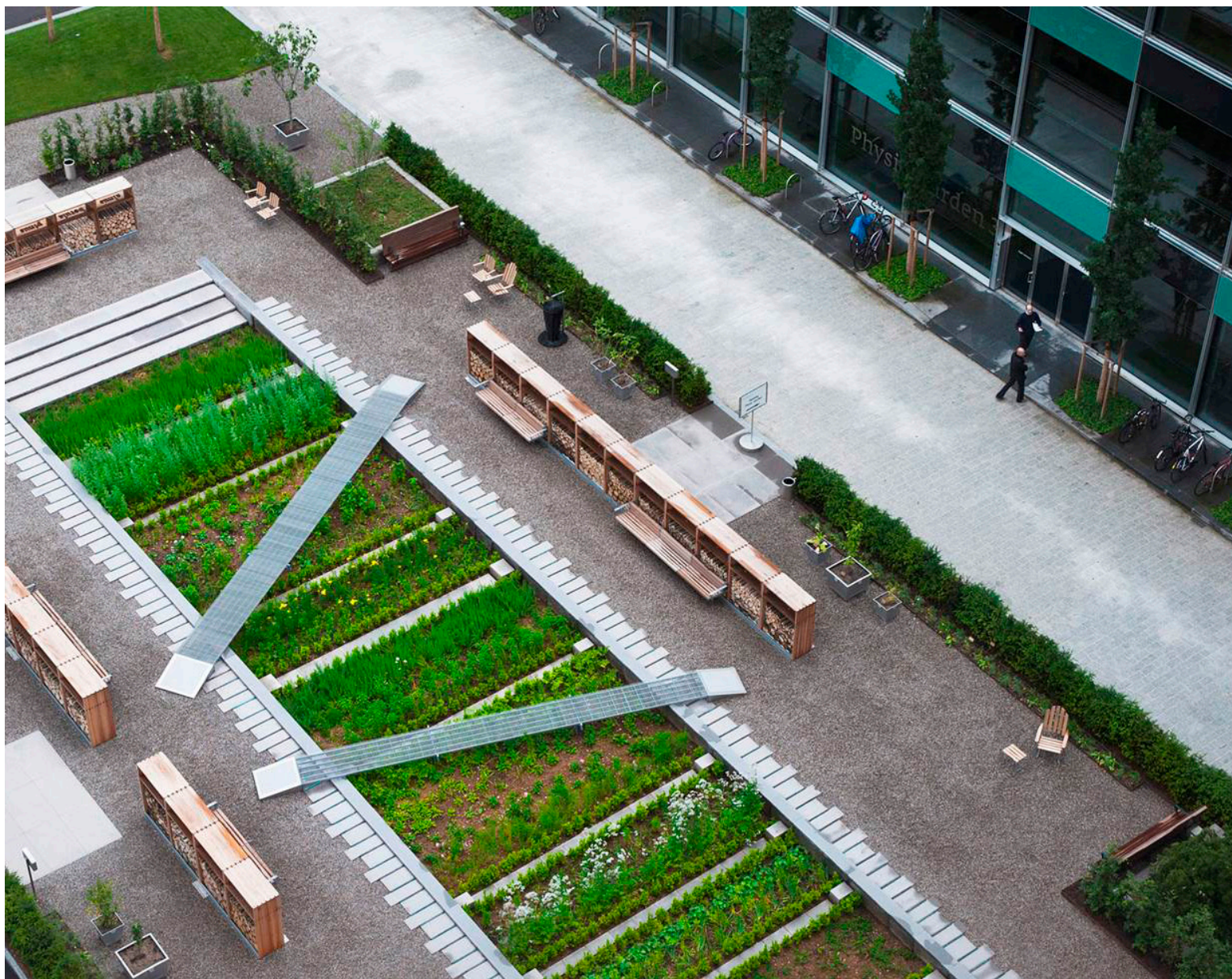
1.1 Uppdraget

Syftet med uppdraget är att genomföra en kartläggning av finansierade agendor med vissa analytiska inslag. Målet är att rapporten ska bidra till en övergripande bild av de agendor som finansierats.

De frågeställningar som beaktas i uppdraget är:

- Vilken samhällsutmaning adresserar agendorna och vilken tematik har agendorna?
- Vilken organisation har varit ansvarig för framtagandet av agendor?
- Vilka aktörer har involverats i agendaarbetet? Indelning av olika sorters aktörer (akademi, näringsliv, offentlig sektor osv.)
- Hur har samverkan sett ut i agendaarbetet och hur nöjda är projektledarna med samverkan? Hur ser aktörssamverkan mellan akademi, näringsliv, offentlig sektor, civilsamhälle och andra aktörer ut?

- Har agendorna bidragit till att öka förutsättningarna för ny eller områdesövergripande samverkan?
- Vad kan agendorna leda till för resultat i form av samverkan, målbild, intresse för tematiska området etc?
- Vad används agendorna till idag?

2. Bakgrund

Frågor om samverkan aktualiseras allt mer, inte minst inom området för forskning, utveckling och innovation. Enligt Vetenskapsrådet är samverkan mellan universitet och högskolor, offentlig sektor och näringsliv en nyckelfråga för ökad konkurrenskraft och förnyelse. En bred samverkan mellan sektorer, branscher och styρνivåer är dessutom avgörande för Sveriges och Europas möjligheter att tackla de stora sociala och ekologiska utmaningarna, så kallade Grand Challenges, och för att i så stor utsträckning som möjligt vända dessa till möjligheter för samhället och näringslivets utveckling.²

Samtidigt som behovet av samverkan ökar, behövs fler insatser för att samverkan ska realiseras. Enligt en undersökning gjord av Mälardalens Högskola anser nio av tio av Sveriges största exportföretag att samarbetet mellan näringsliv och akademi måste öka.

137 miljarder

Sveriges satsningar på forskning och utveckling år 2015. Detta motsvarar 3,28 procent av landets BNP
Källa: SCB

9 av 10

Andelen av Sveriges största exportföretag som anser att samarbetet mellan näringsliv och akademi måste öka.
Källa: KK stiftelsen och Mälardalens Högskola

Omkring 82 procent av företagen som medverkat i undersökningen framhåller även att de skulle kunna förlägga mer forskning i Sverige om samarbetet mellan akademi och företag ökade.³ Liknande resultat framkommer även i en undersökning av Svenskt Näringsliv⁴ där den övergripande bilden är att samverkan förekommer i relativt liten omfattning. Omkring 20 procent av företagen i undersökningen uppger att de har samverkan med universitet, högskolor och forskningsinstitut. Samtidigt skiljer sig svaren tydligt åt beroende både på företagets storlek och branschtillhörighet. Den vanligaste formen av samverkan är att företag och akademi driver gemensamma projekt. Det gäller i synnerhet de större företagen som också i högre utsträckning anlitar forskare/doktorander.

Satsningen på strategiska innovationsområden växte fram ur den tidigare satsningen på strategiska forskningsområden. Regeringen bedömde att denna satsning hade mottagits positivt men att det fanns ett behov av att ytterligare förbättra förutsättningarna för samverkan med näringslivet och det omgivande samhället genom en satsning på strategiska innovationsområden. Ett ytterligare motiv för denna satsning var att underlätta en snabbare marknadsintroduktion av nya lösningar genom förbättrad samverkan mellan universitet och högskolor, forskningsinstitut, företag och andra delar av samhället. Eftersom dagens samhällsutmaningar ofta är komplexa krävs en samlad kunskap från aktörer på olika nivå och med olika kompetenser och resurser. Mot denna bakgrund gjorde regeringen⁵ bedömningen att det behövdes ytterligare insatser för att förbättra förutsättningar för samverkan.

2) Vetenskapsrådet (2012)

3) KK-stiftelsen och Mälardalens Högskola (2012)

4) Svenskt Näringsliv (2011)

5) Regeringens proposition (2012/13:30)

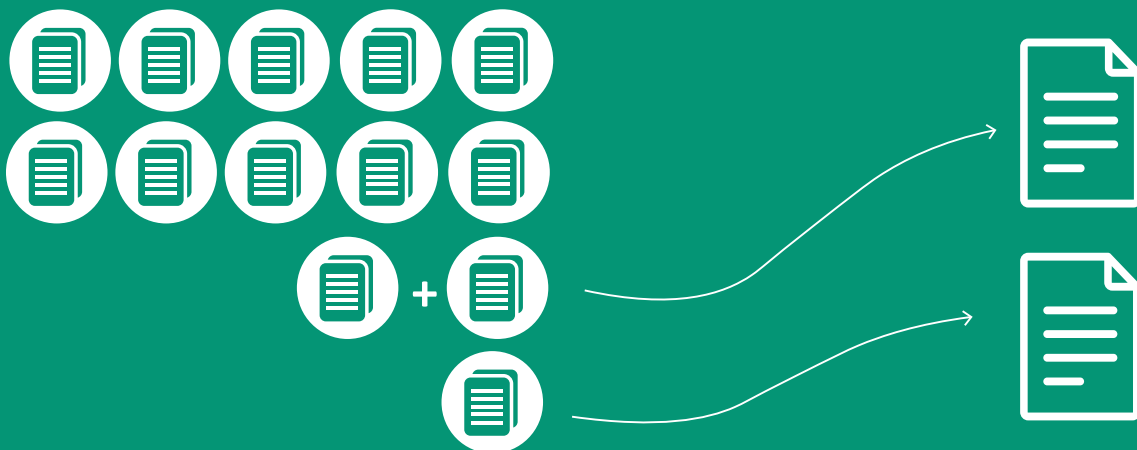
KONCEPT STRATEGISKA INNOVATIONSOMRÅDEN

Strategiska innovationsagendor

En grupp av aktörer i samverkan definierar visioner, mål och strategier för utveckling av ett specifikt område.

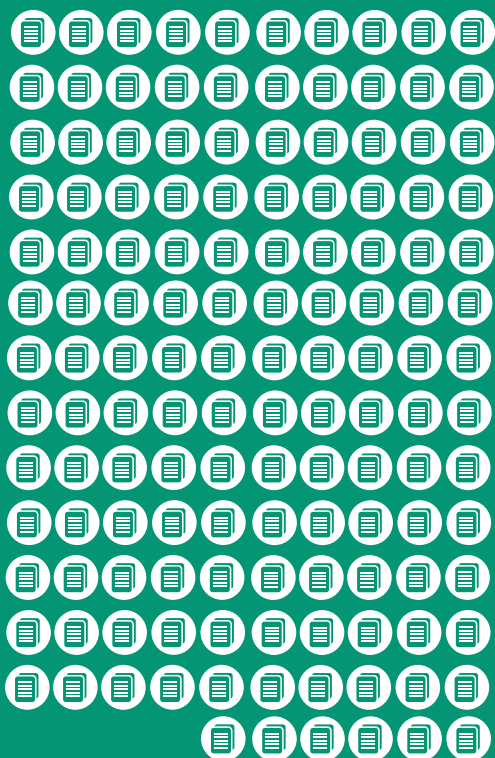
Strategiska innovationsprogram

Ska stödja genomförandet av strategiska innovationsagendor och innehåller projekt och andra aktiviteter som bidrar till agendans vision och mål.

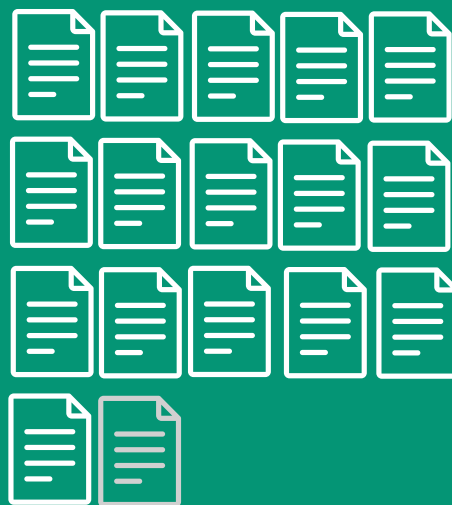

FINANSIERADE

136 Agdenor

16 program + 1 som startar 2017

Inom satsningen på Strategiska innovationsområden ges stöd till två typer av insatser: Strategiska innovationsagendor och Strategiska innovationsprogram. Det övergripande syftet med satsningen på agendorna är att aktörer inom ett område gemensamt formulerar vision och mål och definierar behov och strategier för utveckling av ett innovationsområde. Utgångspunkten för agendorna är att möta viktiga samhällsutmaningar och att skapa tillväxt och stärka Sveriges konkurrenskraft inom området.⁶ Agendorna kan antingen stå för sig själva, som ett styrdokument, eller användas för att ansöka om stöd till ett strategiskt innovationsprogram. I nuläget har Vinnova, Energimyndigheten och Formas beviljat sexton pågående strategiska innovationsprogram, och under våren 2017 kommer ytterligare ett program att starta.

2.1 Potentiella resultat av samverkan

Betydelsen av samverkan för att underlätta innovationsprocesser har varit känd åtminstone sedan Marshall (1920) beskrev hur idéer uppkommer, utvecklas och förändras. Han betonar bland annat att innovationsprocesser är ständigt pågående och sker i samverkan med andra.⁷

Vikten av samverkan och lärande nätverk betonades återigen i modern tid av Lundvall i hans studier⁸ av danskt näringsliv. Nätverk mellan företag är viktiga för att skapa en lärande relation mellan olika aktörstyper. Det gäller både för leverantörer och kunder i syfte att få en samsyn kring tillgång och efterfrågan på nya produkter och tjänster, med andra ord inriktningen på den tekniska utvecklingen. Lärande nätverk mellan privat sektor och akademien har också betydelse för att styra inriktningen och öka nyttiggörandet av forskning.⁹ En viktig roll för offentlig sektor är att främja kontakten mellan olika slag av aktörer i syfte att underlätta skapandet av nya lärande nätverk, alternativt utvecklingen av redan existerande nätverk. Strategiska innovationsagendor kan ses som ett sådant verktyg.

I litteraturen om Innovationsgap¹⁰ diskuteras på vilket sätt en förbättrad samverkan mellan enskilda parter kan ge en ökad innovationskraft. Bland annat framhålls ett antal funktioner som är av kritisk betydelse för utveckling av innovationer. Med utgångspunkt i teorin om innovationsgap beskrivs nedan ett antal förutsättningar som är viktiga för att ge resultat och således öka innovationskraften.

Ett av de kriterier som kan leda till ökad innovationskraft är *samverkan mellan företag*. Bland annat har det visats att företag som samverkar både är mer entreprenöriella och har en högre tillväxt. De företag som samverkar upplever även att de blir flexibla, snabbare anpassar sig efter marknadens skiftande behov och lättare får tillgång till ny kunskap. Informationssamhället har också gjort det betydligt enklare och billigare att koordinera arbete med olika samarbetspartners, oavsett var i världen de finns. I denna utveckling finns potential för framförallt små och medelstora företag att växa, utvecklas och stärka sin konkurrenskraft.¹¹ Potentiella resultat från ökad samverkan mellan företag är bland annat nya partnerskap, bredare utbud, bredare expertis, effektivare kompetensutveckling men också exempelvis effektivare marknadsföring, ökad försäljning och möjligheter till större uppdrag och offentliga upphandlingar.

För att innovationskraften ska öka är det även viktigt att det finns en *god samverkan mellan företag och relevanta forskningssituationer*. Kunskapsutbyte och gemensamma processer för problemformulering mellan bland annat företag och universitet och högskolor har visat sig bidra till ett effektivare nyttiggörande av forskningsresultat. Detta innebär även att nya forskningsresultat kommer näringslivet till del samt att forskningsvärlden får bättre förståelse för näringslivets utmaningar. Samverkan mellan företag och forskningsinstitutioner i forskningssamarbeten ökar också möjligheterna att artiklar publiceras gemensamt. Effektstudier och utvärderingar visar på betydelsen av direkta samarbeten mellan å ena sidan forskare vid universitet och högskolor och å andra sidan FoU-personal i företag och andra organisationer. Detta slag av forskningssamarbeten ger ett effektivt nyttiggörande av forskning, samtidigt som denna i stor utsträckning håller hög vetenskaplig kvalitet.¹²

Ytterligare en förutsättning för ökad innovationskraft är att det finns en *samverkan med riskkapital, banker eller rena forskningsfinansierare*. Det föreligger ofta ett marknadsmisslyckande för innovationsinvesteringar som innebär att företag investerar mindre än vad som är optimalt ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. Anledningen till detta är bland annat att det finns en ekonomisk osäkerhet kopplat till investeringar i innovation, och att företagets kalkyler inte tar i beräkning de ofta stora samhälleliga avkastningarna från en innovation.¹³

6) Vinnovas hemsida (2017)

7) Marshall, A. (1920)

8) Lundvall, B.-Å. (1988)

9) Jacobsson, S. Perez Vico, E. Hellsmark, H. (2014)

10) Sölvell, Lindqvist och Williams (2012)

11) Tillväxtverket och Coompanion (2012)

12) Vetenskapsrådet (2012)

13) Vinnova (2015)

En förutsättning för att öka innovationskraften är att gapet minskar mellan företag och de aktörer som tillhandahåller de finansiella resurser som behövs för att exploatera ny kunskap och nya affärsmodeller, d.v.s. banker och forskningsfinansiärer. En ökad samverkan mellan forskning/innovation samt aktörer som tillhandahåller finansiella resurser kan bidra till ökade möjligheter till finansiering och bättre kapitalförsörjning.

Att det finns en god *samverkan mellan företag, institutioner och offentliga organisationer*, så kallad triple helix samverkan, är ytterligare en förutsättning för en ökad innovationskraft. Svenska universitet och högskolor har en lång tradition av samverkan med näringsliv, stat, kommuner och civilsamhälle. Samspelet mellan dessa parter har dock gradvis försvagats, med negativa effekter på forskningens genomslag, utbildningens kvalitet och samverkansrollens utformning.¹⁴ För att möta dagens komplexa samhällsliga utmaningar, krävs ett långsiktigt utbyte mellan alla parter i kunskapstriangeln. En sådan samverkan kan exempelvis bidra till att förbättra aktörernas kunskap om de hinder och möjligheter som offentliga regleringar ger upphov till. Offentlig sektor kanske också genom detta slag av samarbete få en bättre förståelse för de utmaningar som näringslivet och forskningen ställs inför.

En annan förutsättning för innovationskraft är att det finns *samverkan mellan innovationsområden*, eller som i det här fallet - mellan strategiska innovationsagendor. Den tradition av samverkan som finns i dag är främst synlig inom varje bransch¹⁵ och det är mer sällan som utbyte sker mellan olika sektorer och branscher. En ökad samverkan mellan olika innovationsområden (i detta fall olika strategiska innovationsagendor) kan leda till en ökad innovationskraft i form av t.ex. nya patent, nya publikationer, nya företag, bättre finansieringsmöjligheter och bättre uppmärksamhet från offentligt och politiskt håll.

Samverkan mellan olika aktörer kan även leda till *ökad nationell och internationell synlighet*. Global konkurrens är central för innovation och ger viktiga signaler om vad marknaden efterfrågar, om ny teknik och nya affärsmodeller.¹⁶ Med en ökad rörlighet är det viktigt för innovationsmiljöer att stärka sin nationella- och internationella profil och vara attraktiva miljöer för kunskapsutveckling. Ökad synlighet kan bidra till ökad möjlighet att attrahera kompetens och forskningsfinansiering. Det kan även ge en generell legitimitet för att lägga resurser från samhällets sida på att utveckla området.

Sammantaget går det att konstatera att behovet av samverkan mellan olika aktörer har ökat de senaste åren. Detta beror bland annat på att dagens komplexa samhällsutmaningar kräver en samlad kunskap från olika typer av expertområden och styrenivåer. Ju mer komplexa projekten är desto fler aktörer behöver involveras i projekten. I sin tur betyder detta större krav på styrning, organisation och engagemang i samverkansarbetet. Genomgången av forskningen visar att det finns mycket att vinna på en ökad samverkan, allt från nya nätverk, ökad synlighet och effektivare marknadsföring till nya projekt, affärsmodeller och finansieringsmöjligheter.

14) Vinnova (2015)

15) Näringsdepartementet, näringslivsbloggen (2014)

16) Sölvell, Lindqvist och Williams (2012)

3. Metod

För att genomföra en heltäckande kartläggning av de finansierade agendorna har tre metoder använts för informationsinsamling: dokumentstudier, enkätundersökning och intervjuer. Dokumentstudierna bygger på en genomgång av nästintill samtliga agendor. Detta har varit nödvändigt för att få kunskap om agendornas tematiska inriktning och vilka aktörer som deltagit i framtagandet av agendorna. Enkätundersökningen, som har gått ut till samtliga projektledare, syftar till att identifiera vilka samverkansformer som har legat till grund för agendan och vilka eventuella resultat som uppkommit som en följd av agendan. Intervjustudien, som bygger på 30 intervjuer, har genomförts för att få en djupare förståelse för hur arbetet med agendorna har fungerat och vilka potentiella resultat som agendan medfört. De tre metoderna beskrivs mer utförligt nedan.

3.1 Dokumentstudier

Litteraturstudie

För att få en djupare förståelse för innebörden av verktyget (agendor) och vad verktyget kan förväntas ge för resultat har en litteraturstudie genomförts. Syftet har framförallt varit att få kunskap om hur samverkan mellan akademi, näringsliv och offentlig sektor m.fl. fungerar idag, samt att få en djupare förståelse för vad samverkansinsatser (såsom framtagandet av agendor) kan ge för potentiella resultat utifrån relevant forskning. Litteraturoversikten har även legat till grund för formuleringen av enkätfrågorna och intervjuguiden.

Dokumentation av agendorna

För att få en heltäckande bild av agendorna har en genomgång av 133 agendor genomförts. Detta har varit nödvändigt för att få kunskap om bland annat vilka aktörer som deltagit, agendornas tematik, syftet med agendorna och vilka samhällsutmaningar som agendorna adresserar. Den information som samlats in från agendorna har sammanställts i en omfattande Excel tabell. Denna tabell har legat till grund för en del av den statistik som redovisas i kapitel 4.

I tabellen på nästa sida framgår i detalj vilken information som har samlats in genom dokumentstudierna. För samhällsutmaningar och tematik bör det noteras att kartläggningen baseras på en grov indelning av agendorna. I många fall har agendorna haft breda frågeställningar, vilket gjort att det varit svårt att kategorisera agendan till endast en kategori. Flera agendor är sannolikt en kombination av flera kategorier.

3.2 Enkätundersökning

En digital enkätundersökning har genomförts med projektledare för 127 agendor. Enkäten har gått ut till samtliga projektledare där personens kontaktuppgifter varit tillgängliga och aktuella. Enkäten har bestått av 16 frågor där syftet framförallt varit att få överblick över vilka aktörer som har deltagit i framtagningen av agendan samt hur denna samverkan såg ut. Enkäten har besvarats av 64 personer, vilket motsvarar en svarsfrekvens på 50 procent. Enkäten har varit tillgänglig att besvara under fyra veckor, och under denna period har tre mejlpåminnelser skickats ut. För att öka svarsfrekvensen har även påminnelser via telefon gjorts.

Information som samlats in genom dokumentstudierna

Projektledarens organisation	<ul style="list-style-type: none"> • SMF • Stort företag • Akademi • Offentlig sektor • Forskningsinstitut • Representanter från civilsamhället • Branschorganisation • Inkubator 	
Agendans tematik	<ul style="list-style-type: none"> • Hals- och sjukvård • Omsorg • Livsmedel • Stadsmiljö och byggande • Transporter • Logistik och förpackningar • Energi • Vatten • Nya material och produkter ur skogsråvara • Gruvor och mineralutvinning 	<ul style="list-style-type: none"> • Metaller • Resurseffektiv materialanvändning • Material övrigt • Processindustri • Verkstadsproduktion; Maskiner • Elektronik • Informations- och kommunikationsteknologi • Tjänsteinnovation • Innovation management • Övrigt
Syftet med agendan	Inget förval	
Samhällsutmaning som agendan adresserar	<ul style="list-style-type: none"> • Attraktiva livsmiljöer • Demografisk förändring • Globala hälsohot • Hållbar råvaruförsörjning och biologisk mångfald • Säker, trygg och hälsosam livsmedelsförsörjning • Klimateffektiv och hållbar tillgång till energi • Trygghet och säkerhet • Global konkurrenskraft 	
Antal personer i projektgruppen	Inget förval	
Typ av aktörer som deltagit i projektgruppen	<ul style="list-style-type: none"> • SMF • Stort företag • Akademi • Offentlig sektor • Forskningsinstitut • Representanter från civilsamhället • Branschorganisation • Inkubator 	
Typ av aktörer som deltagit utanför projektgruppen	<ul style="list-style-type: none"> • SMF • Stort företag • Akademi • Offentlig sektor • Forskningsinstitut • Representanter från civilsamhället • Branschorganisation • Inkubator 	

3.3 Intervjustudie

För att få en djupare förståelse för hur arbetet med agendorna har fungerat har en intervjustudie genomförts med 30 st projektledare. Intervjufrågorna har varit semi-strukturerade och alla intervjuer har genomförts per telefon. I syfte att intervjua projektledare från olika branscher har urvalet baserats på agendornas tematik. En strävan har varit att antalet intervjuer ska vara proportionellt i relation till antalet agendor som finns inom en viss tematisk kategori. Det är således fler informanter från stora kategorier såsom energi och informations och kommunikationsteknologi, och färre informanter från mindre kategorier såsom vatten och omsorg.

3.4 Utmaningar och begränsningar

Vissa utmaningar har uppkommit i samband med datainsamlingen. Vikande svarsfrekvenser i undersökningar är en generell utmaning idag och kräver stora insatser med påminnelser och telefonuppföljning. För denna kartläggning har tre påminnelser via mejl gått ut, samt påminnelser via telefon. Svarsfrekvensen för enkätundersökningen, som i detta fall är 50 procent, bedöms dock som tämligen god och tillräcklig för att användas som ett empiriskt underlag. Det bör noteras att samma slag av frågor som i enkäten också har täckts in vid intervjuerna med projektledarna. Detta innebär att drygt 60 procent av samtliga projektledare har lämnat svar via antingen enkät eller intervju.

Det bör noteras att enkätundersökningen och intervjuerna enbart bygger på svar från projektledarna. Det är således deras redovisning och bedömning av agendaarbetet som ligger till grund för resultatet av denna kartläggning. Det är möjligt att övriga aktörer som deltagit i agendaarbetet skulle ha gjort andra bedömningar.

Det har även uppstått vissa utmaningar i samband med dokumentstudierna av samtliga agendor. Bland annat har agendorna varit mer eller mindre omfattande, och i vissa fall har det saknats information om hur stor projektgruppen varit och vilka aktörer som deltagit i samverkan. Eftersom frågor om projektorganisationen även besvaras i enkätundersökningen har uppgifter för vissa agendor kunnat hämtas in via enkätsvaren istället. I de fall där information om projektgruppen samlats in både från dokumentstudier och enkätundersökningen har vissa jämförelser av svaren gjorts. Det kan noteras att det finns vissa skillnader i den framtagna informationen beroende på datakälla. De förekommer att antalet aktörer som varit med i projektgruppen, eller vilka som deltagit i projektgruppen skiljer sig åt mellan de två datakällorna. Detta kan exempelvis bero på att det var länge sedan agendaarbetet genomfördes och att det kan vara svårt att minnas exakt vilka aktörer som deltog. En annan anledning kan vara att alla deltagande aktörer inte finns nämnda i den skriftliga agendan. Skillnaderna har dock varit små och bör inte påverka det generella mönstret i någon större utsträckning.

I vissa fall har det även varit svårt att kategorisera agendorna inom en specifik samhällsutmaning eller tematik. I många fall har agendorna haft breda frågeställningar, vilket gjort att det varit svårt att kategorisera agendan till endast en kategori. Många agendor är sannolikt en kombination av flera olika kategorier.

4. Kartläggning av agendorna

I detta kapitel presenteras kartläggningen av de strategiska innovationsagendorna. Kartläggningen, som baseras på intervjuer, enkätundersökning och dokumentstudier, syftar till att ge en övergripande bild av agendorna utifrån tematik, deltagande aktörer, samverkan och resultat.

4.1 Agendornas tematik

I detta avsnitt är fokus på agendornas inriktning och tematik. Agendorna har bland annat kategoriserats utifrån vilken samhällsutmaning som de adresserar, samt vilket tematiskt område som de hör till. Samhällsutmaningarna baseras på de åtta utmaningarna som regeringen beskriver i propositionen för forskning och innovation.¹⁷ För den tematiska indelningen används de 20 kategorier som Vinnova utgår ifrån i rapporten: *Förutsättningar för innovationspolitik i Sverige*.¹⁸ Till skillnad från de globala samhällsutmaningarna, är den tematiska kategoriseringen snävare och i större utsträckning kopplad till specifika branscher.

Samhällsutmaningar som agendorna adresserar

Enligt regeringens proposition för forskning och innovation behöver Sverige, tillsammans med andra länder, skapa förutsättningar för hållbara lösningar på globala samhällsutmaningar såsom attraktiva livsmiljöer, demografisk förändring, globala hälsohot, hållbar råvaruförsörjning och biologisk mångfald, säker, trygg och hälsosam livsmedelsförsörjning, klimateffektiv och hållbar tillgång till energi, trygghet och säkerhet och global

konkurrenskraft. Den globala efterfrågan på nya lösningar inom dessa åtta områden skapar också framtidens tillväxtmarknader. Innovativa lösningar på dessa utmaningar kan därför också, utöver ökad livskvalitet och en mer hållbar utveckling, bidra till tillväxt och nya jobb.¹⁹

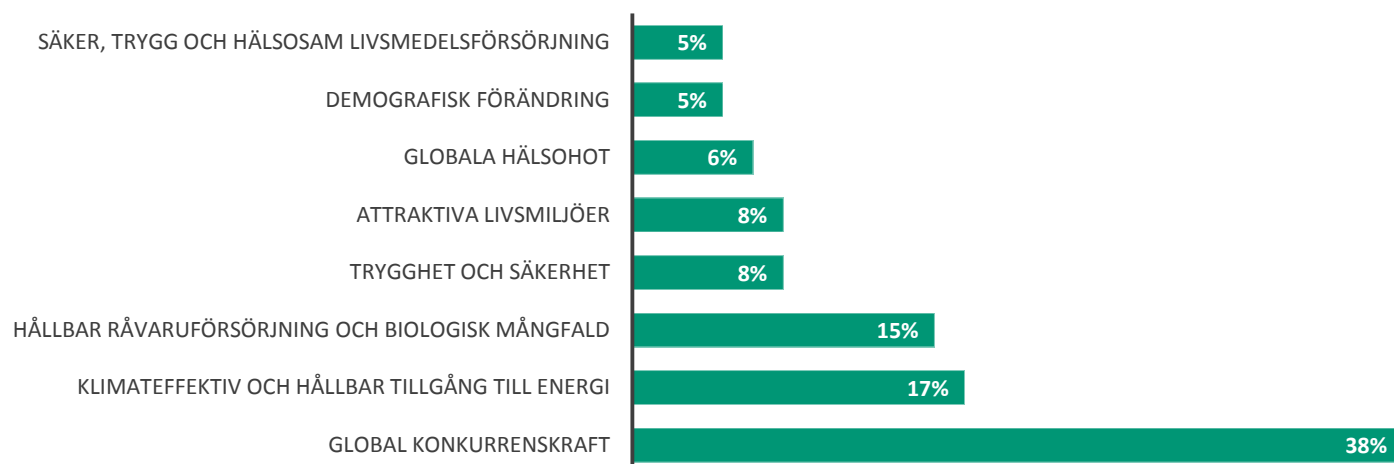
Kartläggningen av samtliga agendor visar att knappt 40 procent av agendorna möter samhällsutmaningar kopplat till kategorin global konkurrenskraft (se figur 1). Flertalet agendor syftar exempelvis till att möta en ökad internationell konkurrens genom ökad export och stärkt positionering gentemot andra länder. Inom denna kategori finns bland annat agendor inom digitalisering, tjänsteinnovation och industriproduktion.

Det är även flera agendor, omkring 17 procent, som är inriktade mot en klimateffektiv och hållbar tillgång till energi. Dessa agendor syftar bland annat till att stärka utvecklingen och tillverkningen av förnybar energi. Hållbar råvaruförsörjning och biologisk mångfald är ytterligare en samhällsutmaning som flera agendor (15 procent) adresserar. Dessa agendor handlar bland annat om utvecklingen av biobaserade råvaror och omställningen till en biobaserad ekonomi. Inom trygghet och säkerhet, med en andel på omkring 8 procent, återfinns agendor inom hälsa, sjukvård och fordonssäkerhet. Inom kategorin attraktiva livsmiljöer finns agendor kopplade till hållbara städer och besöksnäring. Ett fåtal agendor adresserar utmaningen med demografisk förändring och en säker, trygg och hälsosam livsmedelsförsörjning. Inom dessa två kategorier återfinns agendor kopplade till åldrande befolkning respektive livsmedel och odlingsystem.

17) Regeringens proposition (2012/13:30)

18) Vinnova (2015)

19) Regeringens proposition (2012/13:30)

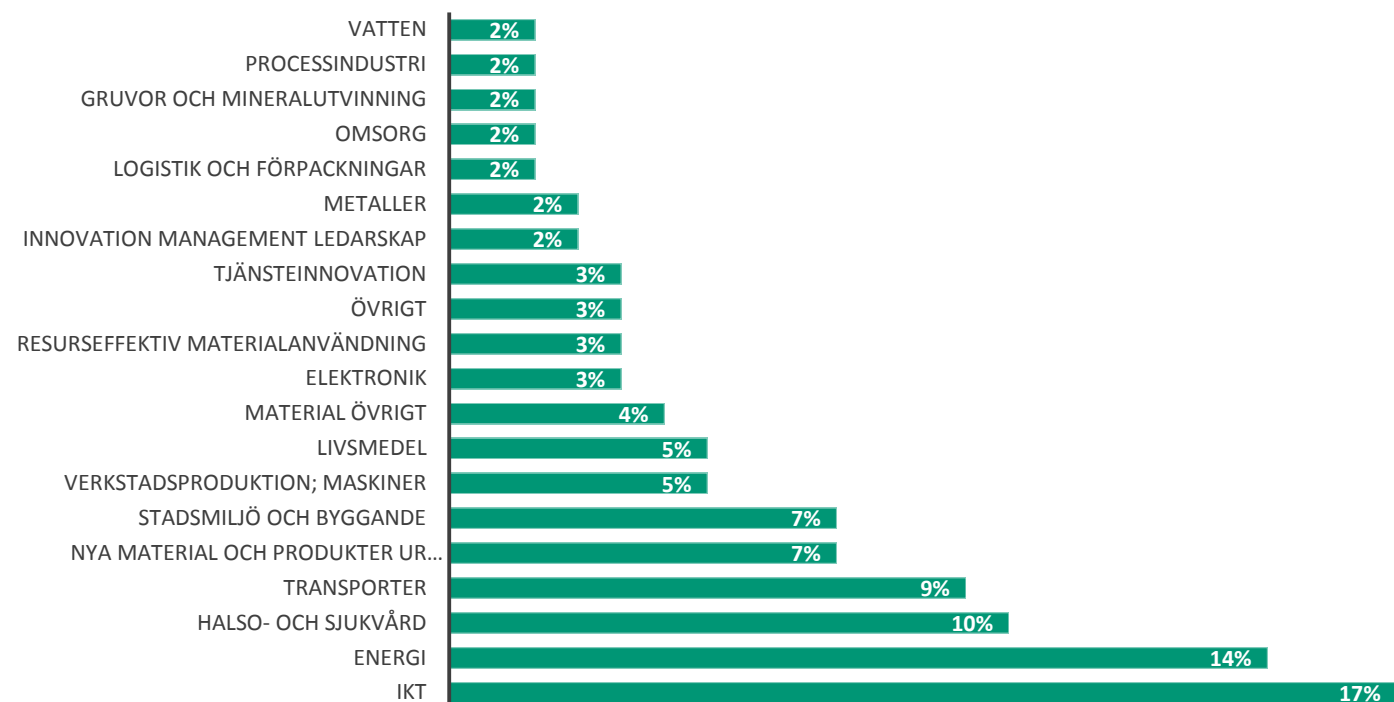
Figur 1: Samhällsutmaningar som agendorna adresserar.²⁰

Källa: Dokumentstudier av 133 agendor

Tematisk fördelning av finansierade agendaprojekt

De finansierade agendorna fördelar sig på ett brett spektrum av tematiska områden. Den tematiska indelningen visar att en stor andel av agendorna, omkring 17 procent, är inriktade mot området Informations- och kommunikationsteknologi (se figur 2). Ett flertal av dessa agendor tar sin utgångspunkt i att utveckla eller stärka digitala tjänster. Vissa av dessa agendor riktar sig mot nischområden, såsom spelindustri, textil eller belysning. Andra agendor är bredare och riktar sig mot att öka användningen av digital teknik för att stärka Sveriges position internationellt.

En nästan lika stor andel, omkring 14 procent, utgör agendor inom energiområdet. Ett flertal av dessa agendor handlar om energieffektivisering och omställning till förnybara energislag såsom vind, sol och vatten. Omkring 10 procent av agendorna adresserar frågor kopplade till god hälsa och en fungerande sjukvård. Andra tematiska områden som förekommer i hög utsträckning är Transporter, Nya material ur skogsråvara och Stadsmiljö och byggande. Relativt få agendor återfinns inom områdena Vatten, Processindustri, Gruvor- och mineralutvinning, Omsorg och Logistik och förpackningar.

Figur 2: Tematisk indelning av finansierade agendor

Källa: Dokumentstudier av 133 agendor

²⁰ Observera att detta bygger på en grov indelning av agendorna. De tenderar i många fall att passa in på två eller flera av samhällsutmaningarna.

TEMATISKT OMRÅDE	EXEMPEL PÅ AGENDOR
INFORMATION OCH KOMMUNIKATIONSTEKNOLOGI	Belysningsområdet 2020, Infrastruktur för information och kommunikation, modets digitalisering, IoT Sweden, AGENDA: GAME
ENERGI	Värme, kyla och el från bioenergi, Solel, Blå energi, Effektiv energianvändning, Energi under mark ska upp till ytan
HÄLSO OCH SJUKVÅRD	Bekämpa den åldrande hjärnans sjukdomar, Agenda hållbar sjukvård, eHälsa i hemmet, Jämlig hälsa
TRANSPORTER	NRIA Flyg 2013, Effektiva gröna godståg, vätgas för fordon, Signalsystem för Spårtrafik, Kapacitet i järnvägstrafiken
NYA MATERIAL OCH PRODUKTER UR SKOGSRÅVARA	Made in Sweden - Future Textiles and Paper, Agenda Trä, Forestbeyond 2.0, Välfärdens material från uthållig skogsråvara
STADSMILJÖ OCH BYGGANDE	Livsmiljö för hållbar stadsutveckling, Processer och informationshantering i byggande och förvaltning, Strategisk innovationsagenda för Smarta hållbara städer
VERKSTADSPRODUKTION, MASKINER	Nationell samling för arbetsmaskiner, InnovAT: Strategic Agenda for Innovative Tooling Technology
LIVSMEDEL	Attraktiv och hållbar mat för hälsa, UrbanFood - Urban matförsörjning i en globaliserad värld, Säkra svenska livsmedel
MATERIAL, ÖVRIGT	Agenda grafen, Nanoteknik för hållbar samhällsutveckling, Resurssmart materialanvändning
ELEKTRONIK	Smartare elektroniksystem för Sverige, Power IT
RESURSEFFEKTIV MATERIALANVÄNDNING	Livscykelbaserad innovation, Livscykeldata, En avfallshantering i världsklass
ÖVRIGT	Hållbar hästnäring, Destination Rymden, Arbetsorganisation som innovationsmotor – En innovationsagenda för svenska skolor
TJÄNSTEINNOVATION	Besöksnäringens forsknings- och innovationsagenda, Strategisk agenda för tjänsteinnovation i Sverige
INNOVATION MANAGEMENT, LEDARSKAP	Leading Innovation, Ledarskap som strategisk resurs för innovation och tillväxt
METALLER	Metalliska material, Aluminiumagendan
LOGISTIK OCH FÖRPACKNINGAR	Logistik för ökad konkurrenskraft, Forskningsagenda för säkra globala försörjningskedjor genom innovativ förpackningsdesign
OMSORG	En åldrande befolkning - en av våra stora samhällsutmaningar
GRUVOR OCH MINERALUTVINNING	Breaking ore and gender patterns
PROCESSINDUSTRI	Processeindustriell automation
VATTEN	vattenvisionen

4.2 Deltagande aktörer

I detta avsnitt är fokus på agendornas organisation och sammansättning. Bland annat redogörs det för vilka aktörer som deltagit i projektgruppen, vilken typ av aktörer som varit projektledare, samt vilka övriga aktörer som involverats i framtagningen av agendorna.

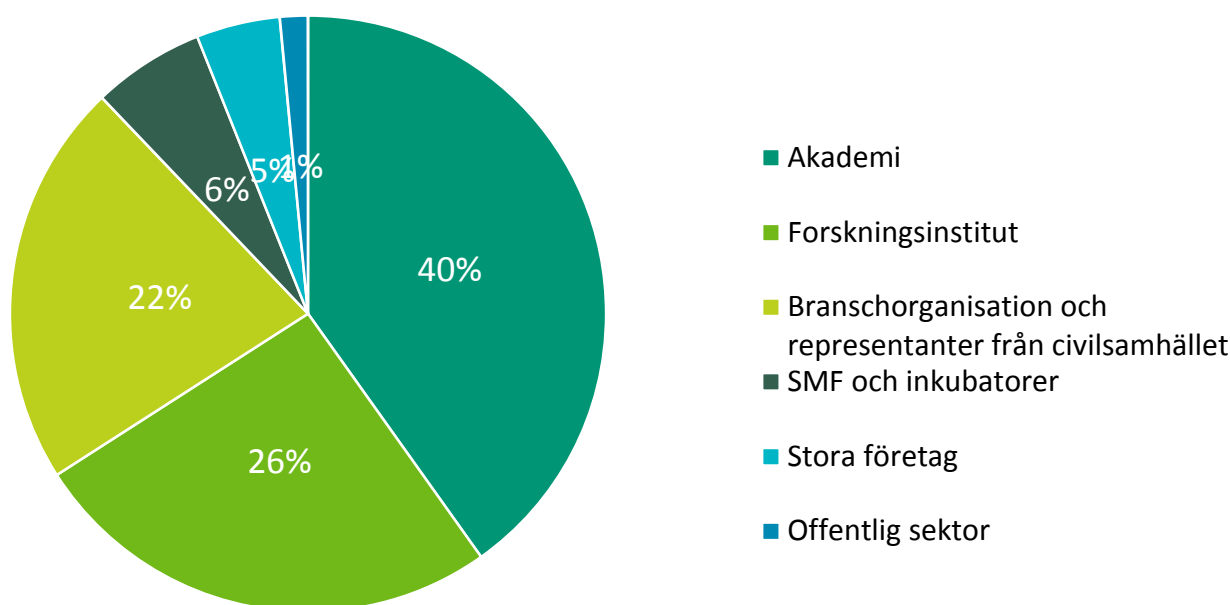
Projektgruppens storlek och organisation

Merparten av agendorna har drivits av en sammansatt projektgrupp med olika typer av aktörskategorier. Hur stor projektgruppen har varit varierar beroende på typ av agenda och agendans område. Vissa agendor har haft en stor projektgrupp på omkring 25-35 personer, medan andra agendor har bestått av en mindre grupp om 3-5 aktörer.²¹ Exempel på agendor som haft stora projektgrupper (omkring 30 deltagare) är Vattenvisionen, Livsmiljö för hållbar stadsutveckling, Kraftsamling kring nya processer för biobaserade material och E-hälsa i hemmet.

Projektledarens organisation

Majoriteten av agendorna som finansierats har haft projektledare från akademien eller forskningsinstitut (figur 3). Från akademien finns projektledare från bland annat Lunds universitet, Chalmers, Kungliga Tekniska Högskolan, Luleå Tekniska Högskola och Uppsala Universitet. Från forskningsinstituten finns representanter från bland annat SP (numera RISE), Swerea, IVA, SICS och Innventia (numera RISE).

Figur 3: Projektledare för agendorna fördelade per aktörskategori (%)

Källa: Dokumentstudier av 133 agendor

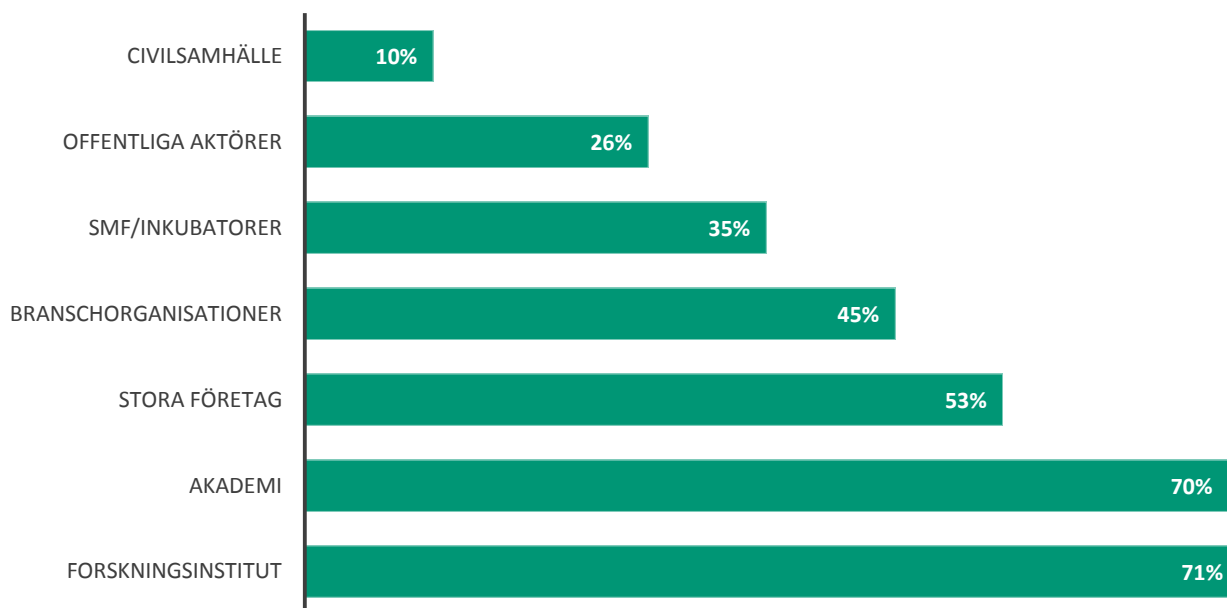
21) Källa: dokumentstudier av 133 agendor samt enkätundersökning

22) Dessa sju kategorier är akademi, näringsliv, SMF/Inkubatorer, stora företag, branschorganisationer, forskningsinstitut och representanter från civila samhället.

Drygt en femtedel av agendorna har haft projektledare som representerar en branschorganisation eller civilsamhälle. Exempel på dessa aktörer är Teknikföretagen, IQ samhällsbyggnad, Avfall Sverige och Svensk Turism. Några av agendorna har projektletts av representanter från SMF/inkubatorer eller stora företag. Bland SMF finns aktörer såsom ÅFAB (bioenergikonsulter) och Spaceport Sweden. I kategorin stora företag finns representanter från bland annat Sweco, Volvo, White arkitekter, WSP och Stena Metall. Endast 1 procent av agendorna har drivits av representanter från den offentliga sektorn.

Deltagande aktörer i projektgruppen

Ett övergripande syfte med de strategiska innovationsagendorna är att de ska ge upphov till en gränsöverskridande samverkan mellan olika aktörer. Det har därför funnits en målsättning att agendornas projektgrupp ska bestå av aktörer från olika branscher och sektorer såsom akademi, näringsliv, SMF, stora företag, branschorganisationer, forskningsinstitut och representanter från civila samhället. Av kartläggningen av agendorna framgår att det överlag har funnits en bred representation av aktörer i projektgruppen. Av dokumentstudierna framgår att majoriteten av agendorna haft en projektgrupp där fler än tre aktörskategorier har deltagit. I några av agendorna har det funnits aktörer från samtliga sju aktörskategorier.²²

Figur 4: Deltagande aktörer i projektgruppen fördelat på aktörskategori (%)

Källa: Dokumentstudier av 133 agendor och enkätundersökning med projektledare

Forskningsinstitut och akademi är de två aktörsgrupper som deltagit i störst utsträckning i agendornas projektgrupper – båda dessa två aktörsgrupper har ingått i 70 procent av agendorna. Från forskningsinstituten återfinns representanter från bland annat RISE, Swerea, IVA, Elforsk och Skogforsk. Bland akademien finns representanter från flertalet stora lärosäten såsom Chalmers, Kungliga Tekniska Högskolan, Luleå Universitet, Lunds Tekniska Högskola, Malmö högskola, Mittuniversitetet, Blekinge Tekniska Högskola, Linköpings Universitet och Uppsala Universitet. Även stora företag har deltagit i flertalet av agendorna - i mer än hälften av agendorna har det funnits en representant från ett stort företag i projektgruppen. Här återfinns företag såsom SAAB, Volvo, ABB, Vattenfall och Ericsson, samt ett antal stora konsultbolag.

Även branschorganisationer finns representerade i knappt hälften av agendornas projektgrupper. Inom denna aktörskategori finns exempelvis stora branschorganisationer såsom Teknikföretagen och LRF, samt mindre aktörer såsom Sweheat och Pelletsförbundet. Offentliga sektorn och civilsamhället är de aktörsgrupper som i minst utsträckning deltagit i agendornas projektgrupper. Inom den offentliga sektorn finns kommuner (t.ex. Malmö stad och Stockholms stad), regioner (t.ex. Västra Götalandsregionen), samt myndigheter (t.ex. Trafikverket och Svenska kraftnät).

Att det funnits en bred representation av aktörer i projektgruppen är något som även framkommer i intervjuerna med agendornas projektledare. Majoriteten av de som intervjuats framhåller att de har lyckats mobilisera tilltänkta aktörer, och flera påpekar dessutom att det är nöjda med att de fått ihop en bred grupp från forskning,

akademi och näringsliv. Ett fåtal projektledare påpekar att det har saknats relevanta aktörer i projektgruppen. Några projektledare poängterar att de önskade att SKL skulle vara med, men att de inte kunde delta på grund av tidsbrist eller andra prioriteringar. En projektledare berättar att de gärna skulle vilja ha fler småföretag i projektgruppen, men på grund av resursbrist har de små företagen haft svårigheter att lägga den tid som krävs.

Figur 5: Exempel på aktörer som deltagit i agendornas projektgrupp.

Källa: Enkätundersökning med projektledare

Akademi & Forskningsinstitut & Stora företag

Den vanligaste kombinationen av aktörer som deltagit i projektgruppen

Källa: Dokumentstudier av 133 agendor

Engagemang inom projektgruppen

Det har varit ett stort engagemang bland projektgruppens medlemmar (se figur 6). Sammantaget svarar hela 98 procent att de i hög utsträckning eller ganska hög utsträckning anser att projektgruppens medlemmar varit engagerade i arbetet att ta fram agendan. Endast två procent anser att engagemanget har varit lågt, och ingen har svarat alternativet "Ingen utsträckning". Även av intervjuerna framkommer det att agendaarbetet har kännetecknats av ett stort engagemang och intresse från de som deltagit.

En projektledare beskriver att projektgruppen blev en sammansvetsad grupp med stort fokus att nå målet. En annan projektledare menar att engagemanget har varierat, där akademien och forskningsinstituterna varit mest engagerade. En projektledare framhåller de små och medelstora företagen som de mest engagerade. Några projektledare poängterar att det fanns ett stort engagemang och intresse när agendaarbetet påbörjades, men att engagemanget bland deltagande aktörer svalnade i samband med att man fick avslag på ansökan om ett strategiskt innovationsprogram.

Övriga aktörer som deltagit

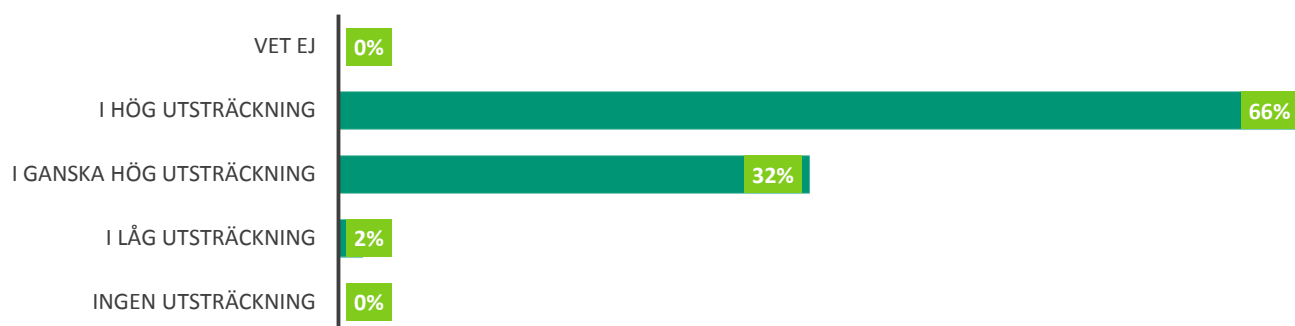
Utöver projektgruppen har även andra aktörer involverats i framtagningen av agendorna. Det varierar mycket i vilken utsträckning dessa aktörer har deltagit i agenda-

arbetet. Vissa aktörer har bidragit genom att exempelvis svara på en enkätundersökning, medan andra aktörer har deltagit mer aktivt genom att exempelvis sitta med i en referensgrupp. Av diagrammet (figur 7) framgår att merparten av aktörskategorierna har involverats i de flesta agendorna. Det har således funnit en bred representation av aktörer som i någon grad involverats i agendaarbetet. Akademien, SMF och stora företag har involverats i mer än 90 procent av fallen. Även forskningsinstitut och offentlig sektor är representerade i flertalet av agendorna, 84 procent respektive 83 procent. Representanter från civilsamhället är den aktörskategori som i minst utsträckning har involverats i agendaarbetet.

"Vi har haft olika engagemangsnivå: från att vara partner, till medverkande och stödjande. Totalt medverkade 300 personer på olika sätt i styrgrupp, referensgrupp, arbetsgrupp och arbetsmöten i Stockholm, Göteborg, Malmö och Umeå"

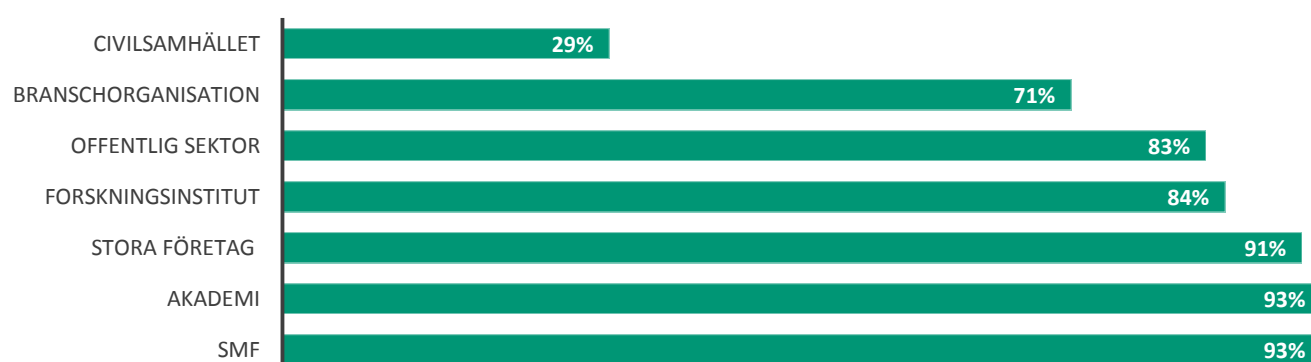
"Vi försökte få med myndigheter, men där borde vi ansträngt oss mer. Vi konstaterade att ska man lyckas så är man beroende av politiska beslut, branschen kan inte dra det här om man inte kan ha politiken med sig."

Figur 6: I vilken utsträckning anser du att projektgruppens medlemmar har varit engagerade i arbetet att ta fram innovationsagendan?

Källa: Enkätundersökning med projektledare

Figur 7: Aktörer som deltagit i agendaarbetet, utöver projektgruppen (t.ex. genom deltagande i enkät, workhops och referensgrupp)

Källa: Enkätundersökning med projektledare

4.3 Samverkan

I detta avsnitt är fokus på agendornas samverkansformer. Detta handlar bland annat om hur deltagande aktörer har involverats i agendan och i vilken utsträckning som projektledarna är nöjda med den samverkan som varit. Ytterligare en aspekt som redovisas i detta avsnitt är huruvida det har funnits samverkan med andra agendor eller andra tematiska områden.

Samverkansformer

Det har inte funnits något enhetligt sätt i arbetet att ta fram agendorna. Projektgrupperna har kunnat organisera agendorna på olika sätt beroende på frågeställning, bransch, projektstorlek etc. Trots detta är det många agendor som utgått från liknande upplägg vad gäller samverkan med deltagande aktörer. Både enkätundersökningen och intervjustudien visar att workshop/fokusgrupp varit en vanligt förekommande samverkansform för många agendor. Flera projektledare beskriver exempelvis att workshops har varit en bra metod för att samla och mobilisera aktörer i och utanför agendans projektgrupp.

Flera projektledare, ungefär en fjärdedel, uppger att de har använt sig av en referensgrupp för att samla in kunskap och synpunkter till agendaarbetet. Några projektledare menar att upplägget med en referensgrupp varit bra för att samla representanter från olika aktörskategorier och för att löpande få input till agendaarbetet. Andra samverkansformer som varit vanliga i agendaarbetet är bland annat intervjuer, enkätstudier, seminarier, arbetsgrupper eller större event (t.ex. Almedalen).

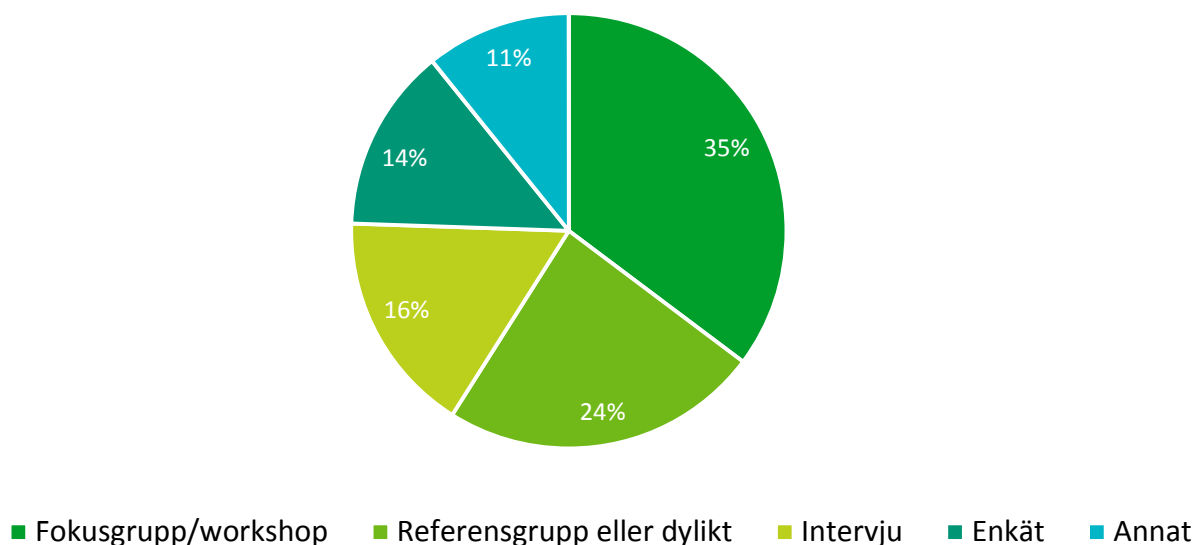
I många fall har agendaarbetet utgjorts av en kombination av flera olika metoder och samverkansformer. Det har till exempel förekommit kombinationer av enkätundersökning och workshoparbete. En projektledare berättar att de inledde arbetet med en intressentkartläggning i syfte att involvera så många aktörer som möjligt i arbetet. Därefter genomfördes ett enkätutskick som gav förståelse för aktörernas tankegångar. Sedan genomfördes telefonintervjuer med viktiga intressenter och slutligen arrangerades en intressentworkshop som gav acceptans för de preliminära resultaten samt värdefulla medskick till det återstående arbetet.

”Vi gjorde agendan genom att börja med ett blankt papper, till skillnad från andra agendor där t.ex. branschorganisationer redan gjort ett förarbete”

”Agendan fokuserade på tre workshops som var väldigt bra och gav underlag för agendan. Dock hade man i efterhand kanske också velat inkludera enkäter för att få med en större grupp.”

”Den största fördelen med agendaarbetet är att det har fört samman folk i nya konstellationer, samarbete i stället för konkurrens! Från branschens sida har man fått en ökad förståelse för vad akademien gör, även det är en stor fördel.”

Figur 8: På vilket sätt har övriga aktörer deltagit framtagningen av agendan? (%)

Många nöjda med samverkan

Av enkätundersökningen och intervjustudien framgår att majoriteten av de tillfrågade projektledarna är nöjda med den samverkan som varit vid utarbetandet av agendan. Det är 63 procent som svarar att de i hög utsträckning är nöjda med den samverkan som varit, och omkring 33 procent svarar att de i ganska hög utsträckning är nöjda. Endast 3 procent anser att de i låg utsträckning är nöjda, och ingen har svarat alternativet "Ingen utsträckning".

I intervjuerna framhåller flera projektledare att samverkan fungerat bra. Det har i regel varit en engagerad grupp som drivit arbetet framåt. Några projektledare anser att samverkan varit lärorik eftersom denna skapat en djupare förståelse för de olika aktörernas förutsättningar. En projektledare menar att agendan varit ett bra verktyg i organisationen, eftersom den fått medlemmarna att engagera sig. En annan projektledare pekar på att samverkan har lett till att innehållet i agendan har kommunicerats och förankrats i branschen.

I några enstaka fall har det funnits vissa utmaningar med samverkan. Detta har berott på att området är nytt, och att det inte funnits någon tidigare vana av samverkan. I andra fall handlar det om att det har funnits olika intressen och synpunkter bland de samverkande aktörerna, vilket har försvårat samarbetet. En projektledare menar att blev ett alldeles för stort fokus på att ha en demokratisk och inkluderande process, och för lite fokus på vad resultatet skulle bli: "Resultatet blev en väldig spretig och tämligen oanvändbar agenda, men sannolikt var många ändå nöjda med att ha fått samverkat."

Vanligt med samverkan med andra agendor

Samverkan med andra agendor eller andra tematiska områden har varit vanligt. Av enkätundersökningen framgår att drygt 80 procent av de tillfrågade uppger att de har haft samverkan med andra agendor. I vissa fall handlar det om att två eller fler agendor har slagits ihop till en större agenda.

I andra fall har nischade agendor slagits ihop med mer generella agendor. Ett exempel är agendan Med-Tech4Health där en mindre agenda, Medicinsk bildbehandling, integrerades. Skälet till sammanslagningen var att agendorna ansågs vara överlappande, och att chanserna för framgång var större om agendorna slogs ihop. Organisatoriskt innebar sammanslagningen att projektledaren tog plats i agendans styrgrupp.

Ett annat exempel är agendan Breaking ore and gender patterns som syftar till att öka andelen kvinnor i gruvindustrin. Då agendan ansågs för nischad etablerades ett samarbete med den stora gruvagendan Gruv och metallutvinning, som genomfördes parallellt. Samverkan mellan agendorna ledde till att genusfrågorna skrevs in i agendan Gruv och metallutvinning (som numera även är ett eget strategiskt innovationsprogram). Enligt projektledaren bidrog hopslagningen till att genus- och jämställdhetsfrågorna fick ett större utrymme och ökad legitimitet i branschen i stort.

Samverkan med andra agendor har även skett i många fall där agendorna inte har slagits ihop. Många projektledare framhåller att det förekommit samverkan mellan olika agendor i form av gemensamma möten eller löpande kunskapsutbyte. Några projektledare menar att de studerat innehållet i andra agendor för att få inspel till upplägg och genomförande. Andra projektledare poängterar att deras agendor varit tvärgående och inte unika för en viss bransch. Detta gäller exempelvis agendor inom tjänsteinnovation, organisation, ledarskap etc. I de fallen har det ansetts viktigt att agendan kan "jacka in" i andra agendor, snarare än att stå för sig själv.

"Agendan är till sin natur områdesövergripande, och det har genomsyrat arbetet. Agendan rör generella frågeställningar som inte är unika för en bransch."

Figur 9: I vilken utsträckning är du nöjd med samverkan vid utarbetandet av agendan? (%)

4.4 Agendornas resultat

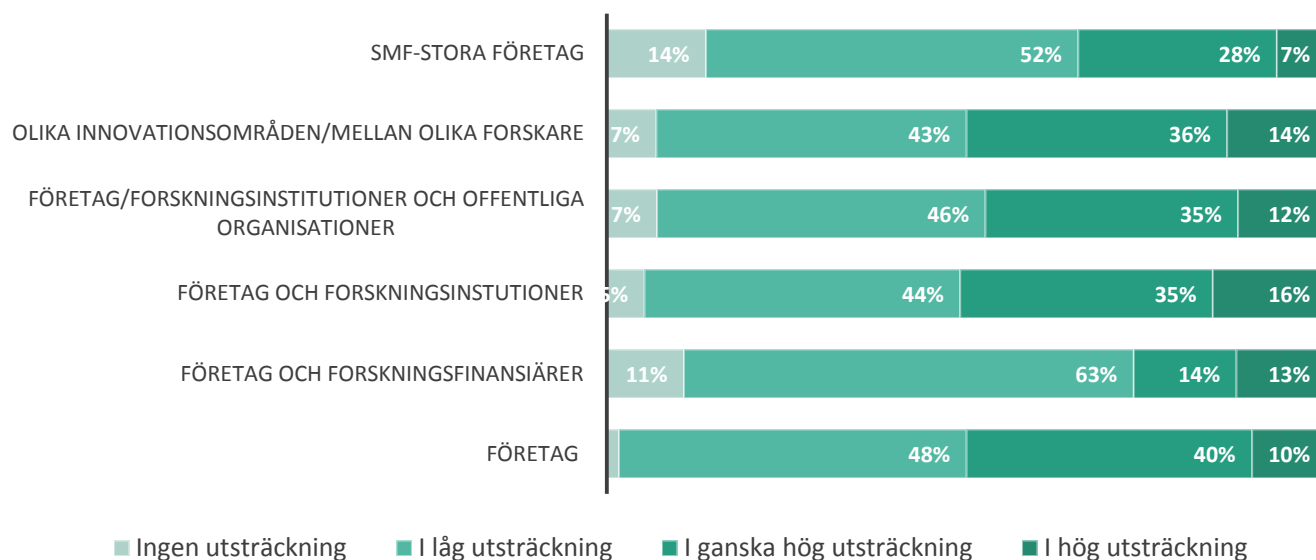
Av samtliga strategiska innovationsagendor som genomförts, är det relativt få som blivit strategiska innovationsprogram. Majoriteten av agendorna har fått avslag och endast ett fåtal, 16 stycken, har fått fortsatt finansiering genom ett så kallat strategiskt innovationsprogram (SIP). Eftersom många agendor slagits ihop vid ansökan om SIP, är det dock betydligt fler agendor som ligger till grund för beviljade program. Enligt Swecos uppskattning- som baseras på kontakter²³ med ansvariga för programmen- uppgår antalet involverade agendor till åtminstone 37 stycken.

Samtidigt som agendorna kan ses som ett försteg till ett strategiskt innovationsprogram, är syftet att agendorna ska ha ett eget värde i sig. Det är därför intressant att studera vad agendorna resulterat i – det vill säga vad agendorna har lett till i form av nya projekt, finansieringsmöjligheter eller nätverk. En intressant aspekt i detta är exempelvis om den samverkan mellan aktörer som etablerats i agendaarbetet har lett till andra samarbeten eller projekt (även i de fall där agendan inte lett till just en SIP). Detta avsnitt kopplar framförallt an till litteraturöversikten i rapportens inledning, där ett antal potentiella resultat från samverkansinsatser presenteras.

Ökad samverkan?

Av enkätundersökningen framgår att agendorna har lett till ökad samverkan. Projektledarna bedömer att samverkan framförallt har ökat mellan forskningsinstitut och företag, mellan företag, mellan olika innovationsområden och mellan företag/forskningsinstitutioner och offentliga organisationer. För samtliga dessa fyra områden uppger omkring 50 procent att denna samverkan ökat i ganska hög utsträckning eller hög utsträckning.

Figur 10: I vilken utsträckning har agendan lett till en ökad samverkan mellan...

Källa: Enkätundersökning med projektledare

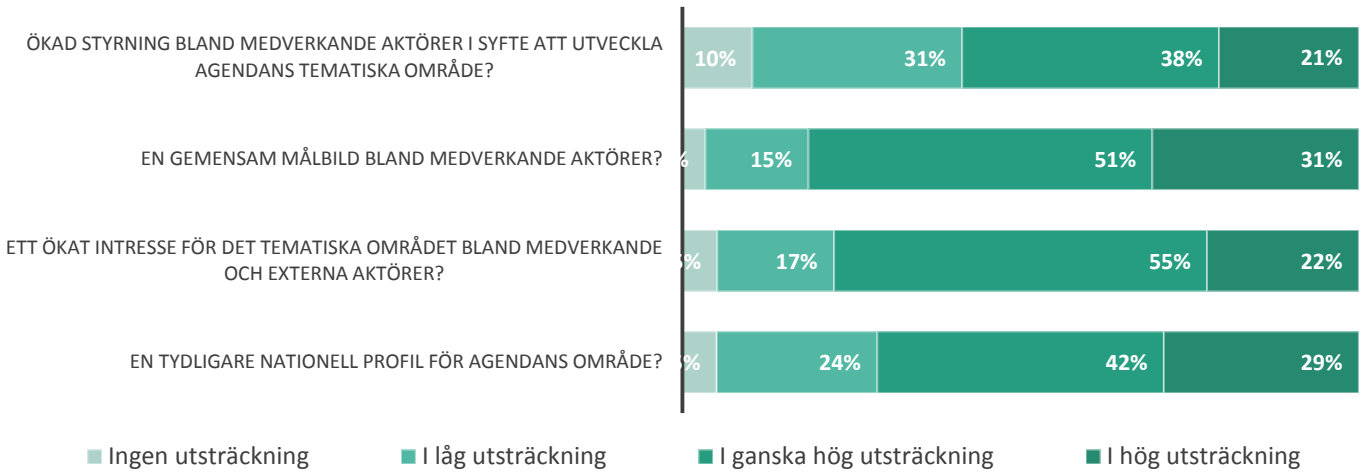
23) Baseras på information från 15 av 16 stycken programansvariga

Att agendorna har lett till ökad samverkan mellan olika innovationsområden/tematiska områden kan förklaras av att det funnits ett stort utbyte mellan olika agendor. Som nämnts innan har det exempelvis varit vanligt att agendor slagits ihop eller att det förekommit gemensamma möten mellan olika agendor. Projektledarna bedömer att ökningen varit mer begränsad när det gäller samverkan mellan SMF och stora företag.

Beviljade strategiska innovationsprogram:

- 1) Metalliska material
- 2) Gruv och metallutvinning
- 3) Lättvikt
- 4) Produktion 2030
- 5) Processindustriell IT och automation
- 6) Innovair
- 7) Smartare elektroniksystem
- 8) MedTech4Health
- 9) RE:Source
- 10) Smart Built Environment
- 11) Internet of Things
- 12) SWELife
- 13) Drive Sweden
- 14) Grafen
- 15) BioInnovation
- 16) InfraSweden2030

Figur 11: I vilken utsträckning har agendan lett till...?

Källa: Enkätundersökning med projektledare

Övriga resultat

Kartläggningen visar att många nya projekt har uppkommit som ett resultat av agendan. Drygt 75 procent av projektledarna uppger i enkäten att nya projekt har tillkommit genom agendan.

I intervjuerna och i de öppna svaren i enkäten har projektledarna beskrivit hur agendan har gett upphov till olika studier inom området och lett till bildandet av nya nätverk och konstellationer. En projektledare beskriver att sedan agendaarbetet inleddes så har flera projekt startats som ger nya synsätt på forskning kring människans roll i ett framtida transportsystem. Projektledaren betonar att detta inte var ett vanligt synsätt före agendan skrevs.

En annan projektledare beskriver bland annat att det bildades ett nordiskt center i Malmö som ett direkt resultat av agendan. Det finns dock nu planer på att flytta centret till Köpenhamn, på grund av bättre förutsättningar för finansiering utanför Sverige.

Några projektledare framhåller vikten av att agendan lett till nya kontakter och nätverk, och att dessa i några fall fortfarande används. En av projektledarna berättar bland annat att man har fortsatt att hålla kontakten med aktörer som var med i agendaarbetet via information på den hemsida som öppnades. En annan projektledare framhåller att det framförallt är samarbetet med andra agendor och innovationsområden som har gett öppning- ar till nya nätverk.

Utöver nya projekt och ökad samverkan mellan vissa aktörskategorier har agendorna även bidragit till en gemensam målbild bland medverkande aktörer. Över 80 procent av de projektledare som svarat på enkäten uppger att agendan har lett till en gemensam målbild i hög eller ganska hög utsträckning (se figur 11). Liknande resultat framkommer även i intervjuerna med projektledarna, där många framhåller att agendan har varit ett bra verktyg för att samla många aktörer bakom en gemensam strategi. Av enkäten framkommer också att agendan har lett till ett ökat intresse för det tematiska området bland medverkade och externa aktörer. Sammantaget har 77 procent uppgett att agendan har lett till detta i hög eller ganska hög utsträckning.

Ytterligare en aspekt är att agendan lett till att det tematiska området fått en tydligare nationell profil. I enkäten uppger omkring 70 procent att agendan har lett till tydligare profil i hög eller ganska hög utsträckning. Detta handlar bland annat om att agendan ses som bra strategivertyg där gemensamma visioner och mål har formulerats. Agendan används därför ofta som underlag för kunskapsspridning och marknadsföring på både nationell och internationell nivå.

”Om man inte kommer från en väldigt resursstark bransch, då riskerar många att inte kunna driva samverkan vidare. Agendan är ett bra initiativ från början, men sen är det svårt att ta resultatet av agendaarbetet vidare.”

”Agendaarbetet gav upphov till ett nätverk och insikten att det finns ett forskningsbehov inom området. Dock bitvis svårt att konkretisera detta i nya projekt”

76%

Andelen som uppger att nya projekt har tillkommit som en följd av agendan

Källa: Enkätundersökning med projektledare

4.5 Agendornas användningsområden

Av enkätundersökningen och intervjustudien framgår att majoriteten använder agendorna i någon utsträckning idag. Enligt enkäten är det drygt 80 procent av projektledarna som uppger att agendorna används. Av intervjuerna framgår det dock att det är stora skillnader i vilken utsträckning som agendan används. Vissa menar att de ofta använder sig av agendan, medan andra menar att de endast använder delar av agendan vid enstaka tillfällen. Projektledarna som i intervjuerna svarat att de inte använder agendorna förklarar exempelvis att det inte finns något värde i agendan idag, att agendan känns överspelad, eller att resultat inte blev som man hoppats på.

Underlag till styrdokument

Flera projektledare framhåller att agendan används som inspel i olika nationella styrdokument eller beslutsunderlag. En agenda fick exempelvis genomslag i forskningspropositionen och för etablerande av begreppet gestaltad livsmiljö som innovationsområde. Det gäller till exempel synsättet att se bostadsbyggandet som en helhet för att skapa en bra helhetsmiljö med service, ekosystem och infrastruktur, inte bara enskilda bostadsenheter. En annan agenda används idag som underlag till ett regeringsuppdrag inom miljöinformation och öppna data. Ytterligare en agenda används som utgångspunkt för Vattenplattformens arbete med inspel till Horisont 2020. Några agendor har bland annat använts som inspel till regeringens samverkansprogram.

Underlag för finansiering

Det är många projektledare som framhåller att agendorna används som underlag för att söka finansiering. Enligt enkätundersökningen är det 65 procent av de svarande som har sökt finansiering från Vinnova, Energimyndigheten, Formas eller annan forskningsfinansiär för genomförande av agendan på annat sätt, än genom ett strategiskt innovationsprogram. Av dessa har något fler än hälften (62 %) beviljats medel. Antalet ansökningar som skickats in varierar mellan 1-5 stycken och summan på beviljad finansiering är mellan 500 000 - 40 miljoner SEK.

Informationsspridning och kommunikation

Agendorna används i stor utsträckning som underlag för information, kommunikation och marknadsföring. I intervjuerna framhåller flera projektledare att agendan är ett bra material för att sprida information till både externa och interna intressenter. En av projektledarna beskriver agendan som en kontaktpunkt för alla intresserade - såväl journalister som forskare. En annan projektledare berättar att de använder agendan som en strategisk plan - att den är upptryckt på både engelska och svenska och

har delats ut till olika universitet, och skickats till regeringen vid budgetprocessen. Flera projektledare berättar att agendorna ofta används som spridningsmaterial på konferenser såsom Almedalen eller andra nationella evenemang och seminarier.

Framtida användning

Omkring 15 procent av de som svarat på enkäten uppger att de har uppdaterat agendan. Vissa agendor har aktualiserats med nya data och uppgifter, medan andra exempelvis har översatt agendan till engelska eller gjort en populärversion i marknadsföringssyfte. Flera projektledare framhåller dock att de har planer på att uppgradera agendan framöver. Några poängterar att agendan börjar ha några år på nacken, och att med tanke på att branschen utvecklas snabbt finns det behov av att uppgradera den.

15%

Andelen som har uppdaterat agendan

Källa: Enkätundersökning med projektledare

37%

Andelen som har planer på att uppdatera agendan

Källa: Enkätundersökning med projektledare

Majoriteten av projektledarna framhåller dock att de inte kommer att uppgradera agendan framöver. I intervjuerna framkommer att ett fåtal projektledare anser att genomförandet av agendan krävde mycket engagemang och kraft från många aktörer. Därför mäktar man inte återigen att initiera ett agendaarbete. Det finns en oro för att engagemanget som etablerades under agendaskrivandet försvann i samband med att man fick avslag på ansökan om ett strategiskt innovationsprogram. Det är därför inte är troligt att det går att återskapa "samma engagemang för samma idé". Många jobbar därför vidare med andra studier, som dock ofta baseras på det som kommit fram i agendaarbetet.

På frågan om hur agendorna kan utnyttjas fortsättningsvis är det många som framhåller att agendorna kommer användas som utgångspunkt för ansökningar och underlag för finansiering. Några framhåller agendornas marknadsföringsvärde och källa till inspiration och referenstexter.

5. Sammanfattande slutsatser

I regeringens proposition för forskning och innovation²⁴ pekats åtta områden ut där Sverige, tillsammans med andra länder, behöver skapa förutsättningar för hållbara lösningar på globala samhällsutmaningar. Kartläggningen av de strategiska innovationsagendorna visar att samtliga samhällsutmaningar är adresserade, men i olika hög grad. Flertalet av agendorna, omkring 40 procent, handlar om frågor kopplade till global konkurrenskraft. Bland annat är det många agendor som syftar till att möta en ökad internationell konkurrens genom ökad export och stärkt positionering gentemot andra länder. De två samhällsutmaningar som i lägst utsträckning adresseras av agendorna är demografisk förändring och en säker, trygg och hälsosam livsmedelsförsörjning.

Enligt kartläggningen spänner agendorna över ett brett register av tematiska områden och branscher. Det är dock några områden som är mer framträdande än andra. Ett av dessa är Informations- och kommunikationsteknologi (IKT), som procentuellt utgör störst andel av agendorna. Ett flertal av agendorna inom IKT tar sin utgångspunkt i att utveckla eller stärka digitala tjänster. Vissa riktar sig mot nischade teknikområden såsom spelindustri, textil eller belysning. Andra agendor är bredare med inriktning mot att öka användningen av digital teknik för att stärka Sveriges position internationellt. Ett annat framträdande område är energi. Flertalet agendor inom detta område är inriktade mot energieffektivisering och omställning till förnybara energislåg.

Strategiska innovationsområden växte fram ur den tidigare satsningen på strategiska forskningsområden. Regeringen bedömde att denna satsning hade mottagits positivt men att det fanns ett behov av att ytterligare förbättra förutsättningarna för samverkan med näringslivet och det omgivande samhället genom en satsning på strategiska innovationsområden. Ett ytterligare motiv för denna satsning var att underlätta en snabbare marknadsintroduktion av nya lösningar genom förbättrad samverkan mellan universitet och högskolor, forskningsinstitut, företag och andra delar av samhället. Kartläggningen av strategiska innovationsagendor visar att det har funnits en bred representation av aktörer i projektgruppen. Majoriteten av agendornas projektgrupper har bestått av aktörer från tre aktörskategorier eller fler. Kartläggningen visar även att näringslivet i hög grad har involverats i framtagningen av agendorna. Detta gäller särskilt stora företag, som varit med i majoriteten av agendorna. Även små och medelstora företag har deltagit i hög utsträckning, även om denna grupp kan vara svår att involvera på grund av tids- och resursbrist.

Agendaarbetet har genomförts med ett stort engagemang och intresse bland medverkande aktörer. Majoriteten av projektledarna upplever att det varit ett stort engagemang hos projektgruppen och hela 96 procent uppger att de i hög eller ganska hög utsträckning är nöjda med den samverkan som varit. Att det har varit en lärorik process som skapat förståelse för varandras förutsättningar är en av anledningarna till att projektledarna varit nöjda med samverkan. Några projektledare menar att agendaarbetet har drivits fram av ett stort engagemang, men att engagemanget bland deltagande aktörer klingade av

24) Regeringens proposition (2012/13:30)

i samband med att ansökan om ett strategiskt innovationsprogram fick avslag. En oro kopplat till detta är att nätverken kan "utmattas" om det gång på gång är projekt som initieras men inte fullföljs.

Av samtliga strategiska innovationsagendor som genomförts, är det ett begränsat antal som blivit strategiska innovationsprogram. Det är drygt 35 agendor som resulterat i 16 strategiska innovationsprogram (SIP). Det betyder att flera agendor har slagits ihop i ansökan om att bli ett SIP.

Agendorna kan ses som ett första steg till ett strategiskt innovationsprogram, men syftet är också att agendorna ska ha ett eget värde i sig. Det är därför intressant att studera vad agendorna resulterat i – det vill säga vad agendorna har lett till i form av nya projekt, finansieringsmöjligheter eller nätverk. Projektledarna bedömer att agendorna har lett till ökad samverkan, framförallt mellan forskningsinstitut och företag, samt mellan olika innovationsområden/tematiska områden.

Ett annat resultat är att många projekt har kommit till som en följd av agendan – hela 76 procent av de svarande uppger att agendorna har resulterat i nya projekt. Dessutom har agendan i stor utsträckning lett till andra resultat såsom en gemensam målbild, ökat intresse för teknikområdet och en tydligare nationella profil. I intervjuerna framgår även att agendorna i många fall skapat nya nätverk och konstellationer, som även efter att agendan avslutats i någon grad lever kvar.

Kartläggningen visar att agendorna idag används av de flesta, men i olika omfattning. Vanliga användningsområden för agendorna är bland annat som underlag till styrdokument, underlag för finansiering (forskningsanslag), informationsspridning och kommunikation. Enligt enkätundersökningen är det 65 procent av de svarande som har använt agendan för att söka finansiering från Vinnova, Energimyndigheten, Formas eller annan forskningsfinansiering för genomförande av agendan på annat sätt, än genom ett strategiskt innovationsprogram. Av dessa har något fler än hälften (62 %) beviljats medel.

Det är relativt få som har uppdaterat agendan, dock uppger flera att de har planer på att uppdatera agendan. Några projektledare berättar att de redan uppdaterat agendan eller översatt den på engelska.

Sammantaget ses agendan som ett bra verktyg för att samla aktörer och formulera en gemensam strategi. Majoriteten av de som intervjuats framhåller att agendan har fungerat väl för att samla branschen och ta fram gemensamma mål och visioner. Vissa menar att det eventuellt bör vara färre som beviljas finansiering för att ta fram en agenda, särskilt när det är relativt få agendor som väljs ut till strategiska innovationsprogram. Att sätta ihop en grupp aktörer och samverka kräver både resurser och tid, och när projekt gång på gång initieras men inte fortskrider är det alltid en risk att kittet som håller ihop nätverken tunnas ut. Samtidigt betonar flera projektledare att det är viktigt att låta så många som möjligt "testa" sina idéer, och att agendaarbetet är ett unikt sätt att göra det på.

Referenser

Jacobsson, S. Perez Vico, E. Hellsmark, H. (2014) The many ways of academic researchers: How is science made useful? *Science and Public Policy*, pp 1-17

KK-stiftelsen och Mälardalens Högskola (2012) *Näringslivet om forskningsklimatet*

Lundvall, B.-Å. (1988): *Innovation as an Interactive Process: From User-Supplier Interaction to the National System of Innovation*, in G. Dosi, C. Freeman, R. Nelson, G. Silverberg and L. Soete, eds, *Technical Change and Economic Theory*, London, Francis Pinter.

Lundvall, B.-Å. (ed.), (1992) *National Systems of Innovation - toward a Theory of Innovation and Interactive Learning*. Pinter Publishers, London.

Marshall, A. (1920) *Principles of Economics*, eight edition (original in 1890), p 225, Reprinted in 1962 by Macmillan & Co, London

Näringsdepartementet, näringslivsbloggen (2014) – Varför satsar Sverige på strategiska innovationsområden? Inlägg av Marie Wall, <http://www.naringsbloggen.se/innovation/innovationsstrategi/varfor-satsar-sverige-pa-strategiska-innovationsomraden/> (Hämtad: 2017-04-04)

Regeringens proposition (2012/13:30) *Forskning och innovation*

Statistiska centralbyrån (2016) <http://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/utbildning-och-forskning/forskning/forskning-och-utveckling-i-sverige-oversikt-internationella-jamforelser-m-m/pong/statistiknyhet/forskning-och-utveckling-fou-i-sverige-20152/> (hämtad 2017-04-06)

Svenskt Näringsliv (2011) *Näringsliv och akademi – en omöjlig relation?*

Sölvell, Örjan., Lindqvist, Göran och Williams, Mats (2012) *Innovationer, regioner och kluster*, Näringspolitiskt forum rapport nr. 4 http://entreprenorskapsforum.se/wp-content/uploads/2012/07/N%C3%84PO_S%C3%B6lvell_Webb.pdf

Tillväxtverket och Coompanion (2012) *Manual, företagsamverkan - Introduktion till företagsamverkan och hur ni kan skapa mervärden för er själva*, http://www.vgregion.se/upload/Regionkanslierna/regionutveckling/Social%20ekonomi/Manual_foretagsamverkan.pdf

Vetenskapsrådet (2012) *För svensk framgång inom forskning och innovation 2013–2016*

Vinnova (2015) *Förutsättningar för innovationspolitik i Sverige - Underlag till regeringens politik för forskning, innovation och högre utbildning 2017-2027 – Analysrapport*, http://www.vinnova.se/upload/EPiStorePDF/vi_15_08T.pdf

Vinnovas hemsida (2017) *Strategiska innovationsagendor* <http://www.vinnova.se/sv/Var-verksamhet/Gransoverskridande-samverkan/Samverkansprogram/Strategiska-innovationsomraden/Strategiska-innovationsagendor/> (Hämtad: 2017-04-04)

Bilagor

Bilaga 1: Agendornas samhällsutmaningar

Bilaga 2: Agendornas tematik

Bilaga 3: Agendor som blivit strategiska innovationsprogram (SIP)

Bilaga 1	
Agendans namn	Samhällsutmaning
Automated Transport Systems – a Strategic Research and Innovation Agenda	Attraktiva livsmiljöer
Belysningsamhället 2020 - When Light goes Digital	Attraktiva livsmiljöer
Processer och informationshantering i byggande och förvaltning	Attraktiva livsmiljöer
INNOVATIONSAGENDA FÖR HÅLLBARA INVESTERINGAR I BEFINTLIGA BYGGNADER	Attraktiva livsmiljöer
Strategier för innovativ och hållbar renovering av flerbostadshus	Attraktiva livsmiljöer
Industriella processer för bygg och förvaltning	Attraktiva livsmiljöer
Besöksnäringens forsknings- och innovationsagenda	Attraktiva livsmiljöer
ICT-BIM för hållbart samhällsbyggande	Attraktiva livsmiljöer
Strategisk innovationsagenda för Smarta hållbara städer	Attraktiva livsmiljöer
Livsmiljö för hållbar stadsutveckling	Attraktiva livsmiljöer
eHälsa i hemmet	Demografisk förändring
Arbetsorganisation som innovationsmotor – En innovationsagenda för svenska skolor	Demografisk förändring
Patientinvolvering för tjänsteinnovation	Demografisk förändring
Teknikens roll i dagens och framtidens hälsa, vård och omsorg	Demografisk förändring
En åldrande befolkning - en av våra stora samhällsutmaningar	Demografisk förändring
Bekämpa den åldrande hjärnans sjukdomar	Demografisk förändring
COMING TOGETHER TO LEAD THE WAY A SWEDISH AGENDA FOR RESEARCH AND INNOVATION WITHIN ADDITIVE MANUFACTURING AND 3D PRINTING	Global konkurrenskraft
Strategic agenda - Digital Innovation & Growth	Global konkurrenskraft
InnovAT: Strategic Agenda for Innovative Tooling Technology	Global konkurrenskraft
AGENDA: GAME	Global konkurrenskraft
INCLUSIVE BUSINESS AGENDA	Global konkurrenskraft
ReForm – formulation for designed functionality	Global konkurrenskraft
STRATEGISK AGENDA FÖR TJÄNSTEINNOVATION I SVERIGE	Global konkurrenskraft
MED SVENSK INNOVATIONSFÖRMÅGA BEHÅLLER VI LEDNINGEN INOM TRÅDLÖS KOMMUNIKATION	Global konkurrenskraft
Agenda Visuella Effekter	Global konkurrenskraft
Aluminiumagendan	Global konkurrenskraft
Besöksnäringens forsknings och innovationsagenda 2014–2030	Global konkurrenskraft
Big Data Analytics – A Research and Innovation Agenda for Sweden	Global konkurrenskraft
Destination Rymden	Global konkurrenskraft
Swedish Agenda for the Future Internet	Global konkurrenskraft
Genusmedvetet och innovativt ledarskap	Global konkurrenskraft
GJUTNA PRODUKTER	Global konkurrenskraft
Hållbar hästnäring, en strategisk innovationsagenda för en livskraftig hästnäring i Sverige	Global konkurrenskraft
Infrastruktur för information och kommunikation	Global konkurrenskraft
IoT Sweden	Global konkurrenskraft
Ledarskap som strategisk resurs för innovation och tillväxt	Global konkurrenskraft
Sverige som internationellt centrum för life science	Global konkurrenskraft
Made in Sweden 2030 - produktion	Global konkurrenskraft
Modets digitalisering	Global konkurrenskraft
Nanoteknik för hållbar samhällsutveckling	Global konkurrenskraft
NRIA Flyg 2013	Global konkurrenskraft
Fotonik - en möjliggörande teknologi för Sverige	Global konkurrenskraft

Power IT	Global konkurrenskraft
Nationell samling för arbetsmaskiner	Global konkurrenskraft
Agenda grafen	Global konkurrenskraft
Software Development	Global konkurrenskraft
Lättvikt lyfter svensk konkurrenskraft	Global konkurrenskraft
Vehicle ICT Arena - Competence & Innovation Node	Global konkurrenskraft
Agenda för tjänsteinnovation. En agenda för fortsatt arbete inom tjänsteinnovation - till stöd för lärande, effektivitet och tillväxt	Global konkurrenskraft
Logistik för ökad konkurrenskraft	Global konkurrenskraft
Bildbaserad medicinsk diagnostik	Global konkurrenskraft
Processeindustriell automation - steg 2	Global konkurrenskraft
Metalliska material	Global konkurrenskraft
Modeller och systemsimulering	Global konkurrenskraft
Leading Innovation	Global konkurrenskraft
Social Robotik	Global konkurrenskraft
Skalbar och heterogen infrastruktur för framtidens informations- och kommunikationsteknologier	Global konkurrenskraft
NATIONELL AGENDA INTERNET OF THINGS	Global konkurrenskraft
Smartare elektroniska system för Sverige	Global konkurrenskraft
Svensk kraftsamling kring numerisk simulering	Global konkurrenskraft
Future media distribution	Global konkurrenskraft
AGENDA / TRIBOLOGY	Global konkurrenskraft
PI-Nordic	Global konkurrenskraft
Forskningsagenda för säkra globala försörjningskedjor genom innovativ förpackningsdesign	Global konkurrenskraft
Innovationsagenda för idrott, motion och hälsa	Global konkurrenskraft
Agendaprojekt system-av-system	Global konkurrenskraft
Industry's Electrification and Role in the Future Electricity System	Global konkurrenskraft
Kroppens reservdelar	Globala hälsohot
How world-class diabetes research will contribute to Swedish growth Roadmap: Sweden	Globala hälsohot
En strategisk agenda för innovation och utveckling av E-Mobility i Sverige	Globala hälsohot
PERSONALIZED MEDICINE – from invention to innovation	Globala hälsohot
Effektiva gröna godståg	Globala hälsohot
Signalsystem för Spårtrafik	Globala hälsohot
The GIMI Agenda	Globala hälsohot
Nationell kraftsamling Transport 2050	Globala hälsohot
Välfärdens material från uthållig skogsråvara	Hållbar råvaruförsörjning och biologisk mångfald
Lantbruksbaserad småskalig bioenergi och biomassaproduktion	Hållbar råvaruförsörjning och biologisk mångfald
Växtbioteknik för en biobaserad ekonomi	Hållbar råvaruförsörjning och biologisk mångfald
Agenda Trä	Hållbar råvaruförsörjning och biologisk mångfald
Bioraffinaderier för ett grönt Sverige – en strategisk forsknings- och innovationsagenda för utveckling av branschöverskridande bioraffinaderikoncept	Hållbar råvaruförsörjning och biologisk mångfald
En avfallshantering i världsklass	Hållbar råvaruförsörjning och biologisk mångfald
Forestbeyond 2.0	Hållbar råvaruförsörjning och biologisk mångfald
strategic research and innovation agenda for the swedish mining and metal producing industry (strim)	Hållbar råvaruförsörjning och biologisk mångfald
MiniBas innovation	Hållbar råvaruförsörjning och biologisk mångfald
Livscykeldata - en förutsättning för hållbar innovation	Hållbar råvaruförsörjning och biologisk mångfald
Processanpassad råvara för framtidens bioindustri	Hållbar råvaruförsörjning och biologisk mångfald
Den elektroniska motorvägen från bygge till hygge	Hållbar råvaruförsörjning och biologisk mångfald

Svallvåg - svensk maritim forsknings- och innovationsagenda	Hållbar råvaruförsörjning och biologisk mångfald
vattenvisionen	Hållbar råvaruförsörjning och biologisk mångfald
Breaking ore and gender patterns	Hållbar råvaruförsörjning och biologisk mångfald
Blå Energi	Hållbar råvaruförsörjning och biologisk mångfald
Resurssmart materialanvändning	Hållbar råvaruförsörjning och biologisk mångfald
Made in Sweden - Future Textiles and Paper	Hållbar råvaruförsörjning och biologisk mångfald
Nya material och produkter baserade på förnybara bioråvara	Hållbar råvaruförsörjning och biologisk mångfald
Kraftsamling kring nya processer för biobaserade material	Hållbar råvaruförsörjning och biologisk mångfald
Strategisk Forsknings- och Innovationsagenda: "Teknikexport kring Grön metan från restprodukter till nät och pump"	Klimat effektiv och hållbar tillgång till energi
Effektiv energianvändning	Klimat effektiv och hållbar tillgång till energi
Enmegavoltsutmaningen	Klimat effektiv och hållbar tillgång till energi
STATUSRAPPORT FÖR STRATEGISK INNOVATIONS-AGENDA MARIN ELPRODUKTION	Klimat effektiv och hållbar tillgång till energi
Biokraft år 2040–10 GW installerad effekt som ger 40TW hel energi per år!	Klimat effektiv och hållbar tillgång till energi
Innovativ grön hydraulik	Klimat effektiv och hållbar tillgång till energi
Livscykelbaserad innovation	Klimat effektiv och hållbar tillgång till energi
Livscykeldata – en förutsättning för hållbar innovation	Klimat effektiv och hållbar tillgång till energi
Minskad klimatpåverkan från byggprocessen	Klimat effektiv och hållbar tillgång till energi
Solel	Klimat effektiv och hållbar tillgång till energi
Energimodellcentrum	Klimat effektiv och hållbar tillgång till energi
Effektiv användning av lågvärdig värme	Klimat effektiv och hållbar tillgång till energi
Biomassaförgasning och pyrolys - Nycklar till fossilfrihet	Klimat effektiv och hållbar tillgång till energi
Fjärrvärme och fjärrkyla - nya lösningar för primärenergieffektivisering	Klimat effektiv och hållbar tillgång till energi
Fossiloberoende fordonsflotta 2030	Klimat effektiv och hållbar tillgång till energi
NEPP - Nordeuropeiska energiperspektiv	Klimat effektiv och hållbar tillgång till energi
Optimerad lagring av biomassa	Klimat effektiv och hållbar tillgång till energi
Vätgas för fordon	Klimat effektiv och hållbar tillgång till energi
Vindenergi och elnät till havs - ett industriperspektiv	Klimat effektiv och hållbar tillgång till energi
Värme, kyla och el från bioenergi	Klimat effektiv och hållbar tillgång till energi
Energi under mark ska upp till ytan. Strategisk innovationsagenda för geoenergi	Klimat effektiv och hållbar tillgång till energi
DELBA 2050 - den elbaserade ekonomin	Klimat effektiv och hållbar tillgång till energi
Växtskyddsvision för svensk trädgårdsnäring	Säker, trygg och hälsosam livsmedelsförsörjning
Säkra svenska livsmedel!	Säker, trygg och hälsosam livsmedelsförsörjning
Attraktiv och hållbar mat för hälsa – En strategisk forsknings- och innovationsagenda för livsmedelskedjan	Säker, trygg och hälsosam livsmedelsförsörjning
Attraktiv och hållbar mat för hälsa	Säker, trygg och hälsosam livsmedelsförsörjning
UrbanFood - Urban matförsörjning i en globaliserad värld	Säker, trygg och hälsosam livsmedelsförsörjning
Strategisk innovationsagenda för ett hållbart framtida växtskyddsarbete inom svensk trädgårdsproduktion	Säker, trygg och hälsosam livsmedelsförsörjning
Ett ekosystem för social innovation i Sverige	Trygghet och säkerhet
Vård och omsorg i informationssamhället (VOIS)	Trygghet och säkerhet
Agenda hållbar sjukvård	Trygghet och säkerhet
Nationell agenda för transsektoriell tillväxt med digital information som råvara	Trygghet och säkerhet
Säkerhet	Trygghet och säkerhet
Robsuta och tillförlitliga transportsystem	Trygghet och säkerhet
Kapacitet i järnvägstrafiken	Trygghet och säkerhet
Safe Future in business and society	Trygghet och säkerhet
SUSTAINABLE HEALTHCARE	Trygghet och säkerhet
Jämlig hälsa - en agenda för att främja utvecklingen av innovationer för en bättre och mer jämlik hälsa	Trygghet och säkerhet

Bilaga 2	
Agendans namn	Agendans tematik
Industry's Electrification and Role in the Future Electricity System	Elektronik
Smartare elektroniksystem för Sverige	Elektronik
Power IT	Elektronik
Fotonik - en möjliggörande teknologi för Sverige	Elektronik
Processanpassad råvara för framtidens bioindustri	Energi
Värme, kyla och el från bioenergi	Energi
Lantbruksbaserad småskalig bioenergi och biomassaproduktion	Energi
Biokraft år 2040–10 GW installerad effekt som ger 40TW hel energi per år!	Energi
Optimerad lagring av biomassa	Energi
Biomassaförgasning och pyrolys - Nycklar till fossilfrihet	Energi
Effektiv energianvändning	Energi
Effektiv användning av lågvärdig värme	Energi
Enmegavoltsutmaningen	Energi
NEPP - Nordeuropeiska energiperspektiv	Energi
DELBA 2050 - den elbaserade ekonomin	Energi
Energimodellcentrum	Energi
Fjärrvärme och fjärrkyla - nya lösningar för primärenergieffektivisering	Energi
Blå Energi	Energi
Energi under mark ska upp till ytan. Strategisk innovationsagenda för geoenergi	Energi
Vindenergi och elnät till havs - ett industriperspektiv	Energi
STATUSRAPPORT FÖR STRATEGISK INNOVATIONS- AGENDA MARIN ELPRODUKTION	Energi
Solel	Energi
Strategisk Forsknings- och Innovationsagenda: "Teknikexport kring Grön metan från restprodukter till nät och pump"	Energi
Breaking ore and gender patterns	Gruvor och mineralutvinning
strategic research and innovation agenda for the swedish mining and metal producing industry (strim)	Gruvor och mineralutvinning
PERSONALIZED MEDICINE – from invention to innovation	Halso- och sjukvård
How world-class diabetes research will contribute to Swedish growth	Halso- och sjukvård
eHälsa i hemmet	Halso- och sjukvård
Agenda hållbar sjukvård	Halso- och sjukvård
Jämlig hälsa - en agenda för att främja utvecklingen av innovationer för en bättre och mer jämlik hälsa	Halso- och sjukvård
Patientinvolvering för tjänsteinnovation	Halso- och sjukvård
Vård och omsorg i informationssamhället (VOIS)	Halso- och sjukvård
Bildbaserad medicinsk diagnostik	Halso- och sjukvård
Sverige som internationellt centrum för life science	Halso- och sjukvård
Teknikens roll i dagens och framtidens hälsa, vård och omsorg	Halso- och sjukvård
Bekämpa den åldrande hjärnans sjukdomar	Halso- och sjukvård
SUSTAINABLE HEALTHCARE	Halso- och sjukvård
Kroppens reservdelar	Halso- och sjukvård
Big Data Analytics – A Research and Innovation Agenda for Sweden	Informations- och kommunikationsteknologi
Belysningssamhället 2020 - When Light goes Digital	Informations- och kommunikationsteknologi
Strategic agenda - Digital Innovation & Growth	Informations- och kommunikationsteknologi
IoT Sweden	Informations- och kommunikationsteknologi

Software Development	Informations- och kommunikationsteknologi
Vehicle ICT Arena - Competence & Innovation Node	Informations- och kommunikationsteknologi
Modeller och systemsimulering	Informations- och kommunikationsteknologi
Social Robotik	Informations- och kommunikationsteknologi
Nationell agenda för transsektoriell tillväxt med digital information som råvara	Informations- och kommunikationsteknologi
Infrastruktur för information och kommunikation	Informations- och kommunikationsteknologi
Modets digitalisering	Informations- och kommunikationsteknologi
NATIONELL AGENDA INTERNET OF THINGS	Informations- och kommunikationsteknologi
Swedish Agenda for the Future Internet	Informations- och kommunikationsteknologi
Skalbar och heterogen infrastruktur för framtidens informations- och kommunikationsteknologier	Informations- och kommunikationsteknologi
Future media distribution	Informations- och kommunikationsteknologi
Säkerhet	Informations- och kommunikationsteknologi
Svensk kraftsamling kring numerisk simulering	Informations- och kommunikationsteknologi
Innovationsagenda för idrott, motion och hälsa	Informations- och kommunikationsteknologi
AGENDA: GAME	Informations- och kommunikationsteknologi
Agendaprojekt system-av-system	Informations- och kommunikationsteknologi
MED SVENSK INNOVATIONSFÖRMÅGA BEHÅLLER VI LEDNINGEN INOM TRÅDLÖS KOMMUNIKATION	Informations- och kommunikationsteknologi
Agenda Visuella Effekter	Informations- och kommunikationsteknologi
Genusmedvetet och innovativt ledarskap	Innovation management Ledarskap
Leading Innovation	Innovation management Ledarskap
Ledarskap som strategisk resurs för innovation och tillväxt	Innovation management Ledarskap
Växtskyddsvision för svensk trädgårdsnäring	Livsmedel
Attraktiv och hållbar mat för hälsa – En strategisk forsknings- och innovationsagenda för livsmedelskedjan	Livsmedel
Strategisk innovationsagenda för ett hållbart framtida växtskyddsarbete inom svensk trädgårdsproduktion	Livsmedel
Säkra svenska livsmedel!	Livsmedel
Attraktiv och hållbar mat för hälsa	Livsmedel
UrbanFood - Urban matförsörjning i en globaliserad värld	Livsmedel
Forskningsagenda för säkra globala försörjningskedjor genom innovativ förpackningsdesign	Logistik och förpackningar
Logistik för ökad konkurrenskraft	Logistik och förpackningar
Agenda grafen	Material övrigt
ReForm – formulation for designed functionality	Material övrigt
Lättvikt lyfter svensk konkurrenskraft	Material övrigt
Resurssmart materialanvändning	Material övrigt
Nanoteknik för hållbar samhällsutveckling	Material övrigt
Metalliska material	Metaller
GJUTNA PRODUKTER	Metaller
Aluminiumagendan	Metaller
Kraftsamling kring nya processer för biobaserade material	Nya material och produkter ur skogsråvara
Forestbeyond 2.0	Nya material och produkter ur skogsråvara
Bioraffinaderier för ett grönt Sverige – en strategisk forsknings- och innovationsagenda för utveckling av branschöverskridande bioraffinaderikoncept	Nya material och produkter ur skogsråvara
Nya material och produkter baserade på förnybar bioråvara	Nya material och produkter ur skogsråvara
Välfärdens material från uthållig skogsråvara	Nya material och produkter ur skogsråvara
Made in Sweden - Future Textiles and Paper	Nya material och produkter ur skogsråvara
Den elektroniska motorvägen från bygge till hygge	Nya material och produkter ur skogsråvara
Agenda Trä	Nya material och produkter ur skogsråvara
Växtbioteknik för en biobaserad ekonomi	Nya material och produkter ur skogsråvara
En åldrande befolkning - en av våra stora samhällsutmaningar	Omsorg
Ett ekosystem för social innovation i Sverige	Omsorg

Processeindustriell automation - steg 2	Processindustri
PI-Nordic	Processindustri
En avfallshantering i världsklass	Resurseffektiv materialanvändning
Livscykeldata – en förutsättning för hållbar innovation	Resurseffektiv materialanvändning
Livscykelbaserad innovation	Resurseffektiv materialanvändning
Livscykeldata - en förutsättning för hållbar innovation	Resurseffektiv materialanvändning
Strategier för innovativ och hållbar renovering av flerbostadshus	Stadsmiljö och byggande
INNOVATIONSAGENDA FÖR HÅLLBARA INVESTERINGAR I BEFINTLIGA BYGGNADER	Stadsmiljö och byggande
Industriella processer för bygg och förvaltning	Stadsmiljö och byggande
ICT-BIM för hållbart samhällsbyggande	Stadsmiljö och byggande
Strategisk innovationsagenda för Smarta hållbara städer	Stadsmiljö och byggande
Processer och informationshantering i byggande och förvaltning	Stadsmiljö och byggande
MiniBas innovation	Stadsmiljö och byggande
Minskad klimatpåverkan från byggprocessen	Stadsmiljö och byggande
Livsmiljö för hållbar stadsutveckling	Stadsmiljö och byggande
Besöksnäringens forsknings- och innovationsagenda	Tjänsteinnovation
Besöksnäringens forsknings och innovationsagenda 2014–2030	Tjänsteinnovation
STRATEGISK AGENDA FÖR TJÄNSTEINNOVATION I SVERIGE	Tjänsteinnovation
Agenda för tjänsteinnovation. En agenda för fortsatt arbete inom tjänsteinnovation - till stöd för lärande, effektivitet och tillväxt	Tjänsteinnovation
Automated Transport Systems – a Strategic Research and Innovation Agenda	Transporter
Roadmap: Sweden	Transporter
En strategisk agenda för innovation och utveckling av E-Mobility i Sverige	Transporter
Fossiloberoende fordonsflotta 2030	Transporter
The GIMI Agenda	Transporter
Nationell kraftsamling Transport 2050	Transporter
Kapacitet i järnvägstrafiken	Transporter
Effektiva gröna godståg	Transporter
Signalsystem för Spårtrafik	Transporter
NRIA Flyg 2013	Transporter
Safe Future in business and society	Transporter
Robsuta och tillförlitliga transportsystem	Transporter
Vätgas för fordon	Transporter
Svallvåg - svensk maritim forsknings- och innovationsagenda	Vatten
vattenvisionen	Vatten
COMING TOGETHER TO LEAD THE WAY A SWEDISH AGENDA FOR RESEARCH AND INNOVATION WITHIN ADDITIVE MANUFACTURING AND 3D PRINTING	Verkstadsproduktion; Maskiner
Innovativ grön hydraulik	Verkstadsproduktion; Maskiner
Nationell samling för arbetsmaskiner	Verkstadsproduktion; Maskiner
Made in Sweden 2030 - produktion	Verkstadsproduktion; Maskiner
AGENDA / TRIBOLOGY	Verkstadsproduktion; Maskiner
InnovAT: Strategic Agenda for Innovative Tooling Technology	Verkstadsproduktion; Maskiner
Arbetsorganisation som innovationsmotor – En innovationsagenda för svenska skolor	Övrigt
INCLUSIVE BUSINESS AGENDA	Övrigt
Hållbar hästnäring, en strategisk innovationsagenda för en livskraftig hästnäring i Sverige	Övrigt
Destination Rymden	Övrigt

Bilaga 3 Strategiska innovationsprogram	Antal agendor som SIP grundar sig på	Namn på agendorna
1) Metalliska material	2	1) Nationell samling kring metalliska material 2) InnovAT
2) Gruv och metallutvinning	2	1) Grundar sig på en agenda: Gruv och Metallutvinning, men det var ursprungligen två agendor som slogs ihop
3) Lättvikt	1	1) Lättvikt lyfter svensk konkurrenskraft – för en hållbar värld
4) Produktion 2030	4	1) Svensk produktion 2020 2) Svensk produktion 2025 3) Made in Sweden 2030 4) Make in Sweden 2030
5) Processindustriell IT och automation	1	1) Processindustriell IT och automation
6) Innovair	1	1) AGENDA NRIA Flyg 2016
7) Smartare elektronisksystem	1	1) Smartare Elektronisksystem för Sverige
8) MedTech4Health	3	1) Nationellt Forum för Medicin Teknik - NFMT, som slogs ihop med två andra agendor: Reservdelsmänniskan och Bildagendan
9) RE:Source	3	1) Resurssmart materialanvändning, 2) Livscykelbaserad innovationer 3) Strategisk innovationsagenda för hållbar resursanvändning
10) Smart Built Environment	3	1) ICT-BIM för hållbart samhällsbyggande (IQ Samhällsbyggnad) 2) Industriella processer (Luleå tekniska universitet) 3) Position Sverige (Lantmäteriet)
11) Internet of Things	1	1) Internet of Things
12) SWELife	3	1) SILS – "Sverige som internationellt centrum för life science" 2) Diabetesagendan – "Hur världsledande forskning inom diabetes ska bidra till svensk tillväxt" 3) PERSONALIZED MEDICINE – from invention to innovation
13) Drive Sweden	1	1) Drive Sweden
14) Grafen	1	1) Grafen
15) BioInnovation	9	1) The electronic highway from construction to clearing site 2) Welfare materials from sustainable forest resources 3) New bio-based materials and products 4) National mobilisation of resources for New applications of forest materials 5) Biorefinery agenda / Green agenda 6) sustainable harvesting of forest raw material 7) Wood agenda 8) Made in Sweden – Future Textiles and Paper 9) mobilisation of resources around New processes for bio-based materials
16) InfraSweden2030	1*	GIMI agenda *

*Ej verifierade uppgifter

